

ПАГОНЯ

Чацвер
2 верасня 1999 г.
№ 53 (430)
Кошт 50.000 руб.

Рыцарскі турнір у Гродне

Як стала вядома ПАГОНІ, Гарадзенскі гарвыканкам даў дазвол на правядзенне гарадской радай Народнага Фронту свята Беларускай Вайскавай Славы, якое традыцыйна адзначаецца 8 верасня - у дзень гадавіны Аршанскай бітвы, калі 30-тысячнае войска нашых продкаў ушчэнт разграміла 80-тысячную армію агрэсараў з Усходу - войска Маскоўскага княства.

Гэтае свята ў Гродне традыцыйна адзначаюць каля муроў старажытнай Каложы. Гэтым разам плануецца, што 8 верасня з 17 да 20 гадзінаў каля памятнага знаку «Пагоня на Грунвальд» адбудуцца паказальныя рыцарскія спаборніцтвы ў гонар нашых слаўных продкаў з удзелам рыцарскіх клубаў Менска і Полацка, канцэрт беларускіх бардаў: Віктара Шалкевіча, Зміцера Бартосіка, Андрэя Мельнікава ды іншых, а таксама канцэрт самадзейнай аўтарскай песні.

«Стаяць» рынкі

З 1 верасня ў Гродне не працуюць самыя буйныя рэчавыя рынкі - «Паўднёвы» і «Скідальскі». Прычына - прадпрымальнікі дружна пайшлі ў месячны адпачынак у знак пратэсту супраць увядзення ў дзеянне Дэкрэта Лукашэнка №14.

Нагадаем, што гэты Дэкрэт дазваляе па фармальным прыкметах канфіскаваць тавар з любой нагоды, ставіць прадпрымальнікаў у заўчасна невыгоднае становішча. Таму нават угаворы «не ісці ў адпачынак» начальніка гарадской падатковай інспекцыі Пятра Валадзько, якія былі агучаны на рынку па радыё, эфекту не далі.

Улады заўважаюць, што рабаваць не будуць, хаця Дэкрэт прэзідэнта абавязвае іх рабаваць, гаворыць адзін з гандляроў, які «пайшоў у адпачынак». - Я асабіста гэтаму не веру, няхай спатчатку Дэкрэт адменяць!

Як стала вядома ПАГОНІ, акцыю гарадзенскіх прадпрымальнікаў падтрымалі таксама ў Лідзе і Ваўкавыску.

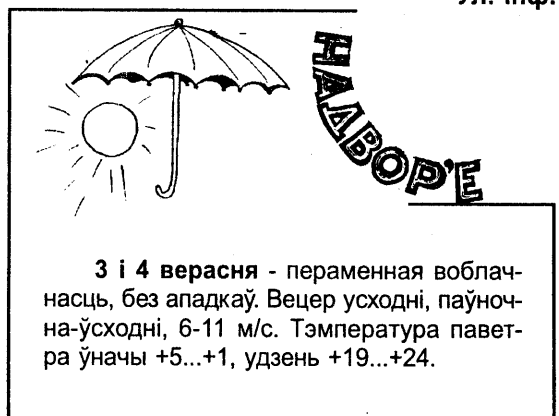
«Альформа» перамагла?

31 жніўня, не пачаўшыся, адкладзена на няпэўны тэрмін галадоўка, якую ў 23 гадзіны пасля змены спрабавалі наладзіць каля праходной завода аўтамагнітол сябры Свабоднага прафсаюзу, якія працуюць на СП «Альформа».

Гэтаму рашэнню жанчынаў, якія ўжо адцялялі атрымаць свой заробак за ліпень (гл. ПАГОНЮ №52 - заўвага аўт.), папярэднічала доўгая размова кіраўніка першаснай арганізацыі Свабодных прафсаюзаў Ірэны Байрашэўскай з намеснікам старшыні гарвыканкама Валянцінай Лаўцэль і кіраўніком адміністрацыі Ленінскага раёна Барысам Казялковым. Пры гэтым, па падрабаванню спадарыні Лаўцэль ад перамоваў быў «адлучаны» сябра Рэспубліканскага Савета прафсаюзаў Валерый Леванеўскі.

Тым не менш, як стала вядома ПАГОНІ, вынікі перамоваў удалыя: улады паабяцалі тэрмінова «закрыць» запазычанасць па зарплате і тое, што падобнае больш не паўторыцца. Акрамя таго, «вертыкальшчыца» паабяцала, што на «Альформе» будзе заключаны калектыўны дагавор, а работнікі прадпрыемства атрымаюць магчымасць азнаёміцца з рэгістрацыйнымі дакументамі сумеснага прадпрыемства, на якім яны працуюць.

Ул. інф.

Ізноў у школу!

Пачатак навучальнага года быў і застаецца амаль самым трапяткім святам для настаўнікаў, вучняў і бацькоў. Учора амаль 200 тысяч дзяцей Гарадзеншчыны селі за парты. 29 тысяч педагогаў вобласці пасля двухмесячнага адпачынку, у асноўным на лецішчах, з энтузізмам прыняліся за «лепку юных душ».

Першага верасня ў школах горада прайшлі ўрачыстыя лінейкі, прысвечаныя Дню ведаў. У школе-гімназіі №30, самай «продвинутой» школе горада, лінейка для галоўных герояў навучальнага года пачалася ў 9 гадзінаў раніцы.

«Першачкі» і выпускнікі, якіх было на пяць класаў, выстраіліся карэ ў школьным двары. Старшакласніцы - у міні, старшакласнікі - у гарнітурах, модных пантофлях з квадратнымі насамі. Дзяўчкі-шасцігодкі - у яркіх новенькіх сукенках, хлопчыкі - у «дарослых» касцюмчыках з камізэлькамі. І шмат усмешак, кветак, бантоў, матчыных расчуленых слёзаў. Што ні кажы - сур'ёзны крок, пачаць ці скончыць школу. Бацькі з імпэтам здымаюць партатыўныя відэакамеры і хроніку.

На ўрачыстасці ў элітнай школе прысутнічалі прадстаўнікі абласной і гарадской адміністрацыі: начальніца Кастрычніцкага райана Святлана Цыганкова, начальнік аблрана Гаўрон ды іншыя. Губернатар Аляксандр Дубко пасля віншаванняў з пачаткам новага навучальнага года паведаміў пра прыёмы сюрпрыз: «адной з лепшых школаў у рэспубліцы - школе-гімназіі №30 - выдаткавана 250 мільёнаў рублёў на набыццё музычнага абсталявання».

Пасля афіцыйнай часткі ў жарталівым прадстаўленні да

дзяцей выйшлі Бураціна, Кот Базілія і Ліса Аліса. Бураціна пытаўся ў школяроў: «Ці ісці мне ў школу?», спадзяючыся на дружнае «Та-а-а!». Аднак меркаванні дзетка раздзяліліся. «Першачкі» з захапленнем клікалі казачнага героя ў школу, тады як выпускнікі, умудронныя вопытам, хорам адгадвалі яго ад гэтага неразважлівага крока.

Нязменны ганаровы круг першакласніцы на плячых 11-класніка абвясціў праз школьны званок, што пачынаецца першы ўрок новага навучальнага года - Урок ведаў.

Настаўнікі зноў сабраліся цягнуць нялёгкае воз ведаў. Упартае самаахвяраванне работнікаў адукацыі можа выклікаць супрацьлеглыя пачуцці. Стаўка сталага настаўніка - 10 мільёнаў, маладога спецыяліста - 7 мільёнаў. У школах не хапае выкладчыкаў замежных моваў, фізікаўнікаў, дэфекто-

лагаў, псіхологаў. Школам горада - па 30 гадоў: дахі цякуць, штукатурка аблупляецца, рамонтуюцца штогод удвая менш школаў, чым трэба. Словам, месца не даходнае. Аднак на што вучыцца - на тое і згадзіцца. Маладыя настаўнікі сёння ўсімі шляхамі стараюцца абмінуць школу, знайсці нейкую іншую працу. Знаёмы хлопец, які мае дзве вышэйшыя адукацыі - гісторыка і выкладчыка фізікі - пайшоў са школы ў каміважоры. І не шкадуе. А вось сталаму педагогу цяжка змяніць месца працы. Для іх настаўнік - гэта гучыць горда. Яны кампенсуюць нервы, слёзы і беднасць кветкамі на 1 верасня, удзячнасцю добрых вучняў. Добрыя, разумныя настаўнікі - гэта, мабыць, тое, з-за чаго школа становіцца роднай, другім домам.

Алена Сіневіч

Ні вайны, ні паліўнай блакады, а бензіну - «ма»

Каб заправіцца бензінам, гарадзенскія ўладальнікі аўтамабіляў мусяць займаць чаргу вечарам папярэдняга дня і ўсю ноч «бдэць» у чаканні, калі запраўшчыца выдасць квіток на права заправіць 20 літраў паліва. Запаветныя цэтлікі, аднак, атрымліваюць не больш за пяцьдзесят вадзіцеляў, бо колькасць бензіну для запраўкі звычайна не перавышае адной тоны на заправачную станцыю.

За далары можна заправіцца ў любы час, але атрымаецца ўдвая даражэй. Ды і дзе ўзяць тыя далары?

Б.Кашталян

Пачым кватэры для народа?

У верасні ў Гродне (мікрараён Вішнявец-2) пачнецца будаўніцтва першага шматкватэрнага жыллага дома па дзяржаўнай праграме жыллёвага будаўніцтва «Рацыянальны дом».

Работы будуць выконвацца прадпрыемствам Гроднажылбуд. Галоўнай рацыянальнай рысай праекта стане спосаб фінансавання. Можна будзе засяліцца ў новую кватэру, накіпіўшы праз траставы рахунак і выплаціўшы толькі 50 працэнтаў кошту жылля. Для інвестараў - імі могуць стаць усе жадаючыя палепшыць свае жыллёвыя ўмовы - квадратны метр агульнай плошчы каштуе прыкладна 200 умоўных адзінак. Ільготнікі (тыя, хто стаіць на чарзе на атрыманне жылля) маюць магчымасць будаваць жылло коштам 170 у.а. за метр квадратны.

Развіццё тэмы - у наступным нумары.

Алеся Макоўская

Не адкладвайце падпіску на заўтра!

З сённяшняга нумара мы вымушаныя ў два разы павялічыць кошт нашай газеты. Трэба адзначыць, што гэтая падвышка ў 1999 годзе не будзе апошняй. Таму мы раім сваім сталым чытачам аформіць падпіску на ПАГОНЮ, бо мы палічылі мэтазгодным не мяняць падпісны кошт, ні цяпер, ні на працягу бліжэйшых чатырох месяцаў.

Спадзяемся на Ваша разуменне і падтрымку!!! І перш за ўсё таму, што сёння беларускай газеце няма ад каго чакаць падтрымкі і дапамогі акрамя як ад беларусаў - гэта значыць ад Вас, нашых паважанага чытачы.

Нагадваем, што кошт падпіскі на нашу газету - 200 тысяч рублёў на месяц. Падпіска на квартал - 600 тысяч рублёў. Падпісны індэкс - 63 124.

Звяртаем Вашу ўвагу на тое, што ПАГОНЯ мае таксама падпісны індэкс для ведамаснай падпіскі - 63 348. Гэта значыць, што ПАГОНЮ можна выпісаць па безнаяўнаму разліку на прадпрыемствы, установы, калгасы і г. д. Кошт ведамаснай падпіскі ў тры разы даражэй: на месяц 600 тысяч, на квартал 1 мільён 800 тысяч рублёў.

Чаму трэба выпісаць ПАГОНЮ?

♦ таму, што Вы будзеце атрымліваць аператыўную і аб'ектыўную інфармацыю пра грамадска-палітычнае жыццё ў Прынямонні і на Беларусі.

♦ таму, што падпісаўшыся на нашу газету, Вы не словам, а справай дапаможаце нам у гэты цяжкі час, унесце важкі ўклад у пабудову новай Беларусі.

♦ таму, што гэта Ваша газета!!!

Ф. РД-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь											
АБАНЕМЕНТ на газету / часопіс	63124 індэкс выдання										
"ПАГОНЯ"											
(назва выдання)	Колькасць камплектаў										
	1										
На 19 99 год па месяцах:											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X
Куды											
(паштовы індэкс)											
Каму											
(прозвішча, ініцыялы)											

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА

на газету / часопіс		63124 індэкс выдання									
"ПАГОНЯ"											
(назва выдання)											
Кошт	падпіскі	600 тыс. руб.									
	пераадресую	руб. кап.									
Колькасць камплектаў	1										
На 19 99 год па месяцах:											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X
Куды											
(паштовы індэкс)											
Каму											
(прозвішча, ініцыялы)											

2 верасня 1999 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Дзень Беларускай Вайсковай Славы

Да 485-годдзя Аршанскай бітвы

Штогод 8 верасня патрыятычныя сілы нашай краіны адзначаюць Дзень Беларускай Вайсковай Славы. Яго святкаванне пачалося ў 1992 годзе, пасля перамогі над камуністычнымі путчыстамі (ГКЧП), калі было створана Беларускае Згуртаванне Вайскоўцаў (БЗВ), і Беларусь пачала сваё незалежнае жыццё.

Тады, 8 верасня 1992 года, на плошчы Незалежнасці ў Менску афіцэры Беларускага Згуртавання Вайскоўцаў, у тым ліку і афіцэры запasu і ў адстаўцы, як, напрыклад, Васіль Быкаў, прынеслі воінскую прысягу на вернасць Беларусі. Гэта было першае ўрачыстае святкаванне Дня Беларускай Вайсковай Славы, які звязаны з далёкім мінулым нашага народа - з бітвай пад Оршай 8 верасня 1514 года.

У той далёкі час абвастрыліся адносіны паміж Маскоўскім вялікім княствам (Расія яшчэ не было) і Беларуска-Літоўскай дзяржавай (Вялікім княствам Літоўскім, Рускай і Жамойцкім). Дыпламатычная барацьба паміж імі за ўплыў ва Усходняй Еўропе суправаджалася ваеннымі канфліктамі. А.С.Пушкін сказаў пра гэта так:

*Уже давно между собою
Враждуют эти племена,
Не раз клонилась пред грозю
То их, то наша сторона.*

У канцы 1512 года пачалася новая вайна. Вялікі князь маскоўскі Васіль III намагаўся захапіць беларускія землі. Толькі ў канцы ліпеня 1514 года гараджане Смаленска капітулявалі. Цяпер Васіль III загадаў свайму 80-тысячнаму коннаму войску пайсці далей у Беларусь - у Оршу і далей на Віленскім напрамку. На чале войска стаялі галоўныя ваяводы Іван Чаляднін і князь Міхаіл Булгакаў-Голіца (продак князёў Галіцкіх). Насустрач ім выступіла 30-тысячная беларускае войска, у складзе якой былі польскія атрады (паводле звестак расейскага гісторыка XX стагоддзя М.К. Любавскага - чатыры тысячы коннікаў). Імі камандаваў найвышэйшы гетман князь Канстанцін Іванавіч Астрожскі, дасведчаны палкаводзец і мужны рыцар. Асобныя атрады ўзначальвалі гарадзенскі староста Юрый Радзівіл і Іван Сапега.

Для бітвы І.Чаляднін выбраў вялікае поле на левым беразе Дняпра паміж Оршай і Дуброўнай ля ракі Крапіўны. Канстанцін Астрожскі таксама вырашыў даць тут бой. Ён лічыў, што аднаго-паўтара кіламетра ад Дняпра будзе дастаткова, каб разгарнуць свае сілы. Улічваючы таксама і псіхалагічны момант: немагчымасць для беларускага войска адступлення, бо ззаду быў стромкі бераг Дняпра.

7 верасня і ў ноч на 8 верасня Канстанцін Астрожскі пераправіў сваё войска з правага на левы бераг, конніцу - у брод, а пяхоту і гарматы ўначы (каб не ведаў і не пачуў праціўнік) - па двух пантонных мастах са звязаных і заканапачаных бочак з насцілам над імі.

Бітва на полі за Дняпром адбылася 8 верасня 1514 года, у пятніцу. У час яе беларускае войска выступала пад чырвоным дзяржаўным сцягам з сярэбранай выявай Пагоні з аднаго боку, і выявай Багародзіцы з дзіцяткам Ісусам - з другога.

На карціне «Бітва пад Оршай» (напісана каля 1520 г.) відаць, што ў кожнага беларускага конніка ў руцэ была доўгая дзіда з белым сцяжком, уздоўж якой пасярэдзіне праходзіла чырвоная палоска, якая бліжэй да тронца была перакрываюцца другой чырвонай палоскай. Такі сцяг стаўся воінскім сцягам беларускіх жаўнераў аж да XIX стагоддзя. Гэта быў прадвеснік нашага нацыянальнага і дзяржаўнага бел-чырвона-белага сцяга.

Перад бітвай малебен за перамогу адслужылі праваслаўныя святары: большасць вернікаў і сам К.Астрожскі былі праваслаўнымі. Маліліся і ксяндзы і нямала каталікоў, якія былі ў войску К.Астрожскага. З невялікай прававой па-беларуску, звярнуўшыся да тых, хто знаходзіўся ў першых шэрагах, выступіў гетман К.Астрожскі. Ён на-

Канстанцін Іванавіч Астрожскі, ваеначальнік, дзяржаўны дзеяч Вялікага княства Літоўскага. Партрэт невядомага мастака.

1-я палова XVII стагоддзя

гадаў рыцарам пра спаўняны баявыя традыцыі продкаў, заклікаў быць мужнымі і абараняць Бацькашчыну.

Пачалася жорсткая бітва. Атаку пачаў полк правай рукі маскоўскага войска на чале з М.Булгакавым-Голіцай. Беларускія коннікі збівалі ворага дзідамі і рубілі шаблямі. Урэшце, конніца Булгакава-Голіцы была зламана, разбіта і пачала адступаць. Беларускае кавалерыя ўварвалася ў другую лінію маскоўскага войска. Яна гнала рэшткі палка правай рукі і, даганяючы, забівала ўцекачоў, няздольных ужо весці бой. Чаляднін у гэты час са сваімі асноўнымі сіламі на дапамогу Булгакава-Голіцы не прыйшоў. Летапісы і гісторыкі тлумачаць гэты паводзіны Чалядніна суперніцтвам паміж маскоўскімі ваяводамі і жаданнем кожнага атрымаць перамогу самастойна.

Яшчэ раней галоўны ваявода Іван Андрэевіч Чаляднін накіраваў свой полк левай рукі на супрацьлеглае - правае - крыло войска гетмана Астрожскага. Аднак наступ гэты быў не вельмі моцны і выконваўся нерашуча. Гэта дало магчымасць лёгкай кавалерыі адбіваць атакі маскоўскага войска на гэтым флангу, а асноўнай масе беларускага войска ўдарыць па палку Голіцы. Чаляднін не пераходзіў у рашучы наступ, чакаючы моманту, калі ў бой супраць яго палка левая рукі ўцягнуцца (пасля перамогі над палком Булгакава-Голіцы) харугвы і цяжкай, і лёгкай конніцы. Вось тады з дапамогаю свежых сілаў можна будзе адным моцным ударам разбіць праціўніка.

Урэшце Івану Чалядніну здалася, што ён перамагае ў бітве. У нейкі момант ён убачыў, што коннікі Канстанціна Астрожскага спынілі контратакі і па загаду свайго гетмана пачалі адступаць, а потым кінуліся ўцякаць. Маскоўскія ваяры дачакаліся жаданай перамогі і пачалі пераслед. Тады Чаляднін кінуў у бой усе свае сілы. Але ў пэўны момант, недалёка ад лесу і кустоў (ля Дняпра), адступаючы, конніца падзялялася на дзве часткі, якія хутка зманеўравалі ў розныя бакі.

Уся бязладная маса маскоўскіх верхнікаў апынулася перад артылерыяй і пяхотай, што былі ў кустах на ўскрайку леса і ўжо даўно падрыхтаваліся да

моцнага залпу. Маскоўская конніца была расстрэляна не толькі пасля першага залпу, але і пасля далейшых стрэлаў гарматаў і рушніц (пішчаль). Маскоўскія атрады панеслі вялікія страты ў людзях і конях. Пасля расстрэлу ў шэрагах маскоўскага войска пачалася паніка, і яно кінулася наўцёкі. Пачаўся пераслед. Спачатку Чаляднін спрабаваў угаварыць сваіх коннікаў затрымацца, але яго ўжо ніхто не слухаў. Адны ўцякалі ў ляс, другія - у балоты. Кроў забітых была не толькі на палях, але і сцякала ў раку Крапіўну, вада ў якой стала чырвонай. Шмат маскоўцаў падчас уцекаў патанула ў рацэ.

Храніст М.Стрыйкоўскі гаворыць, спасылаючыся на звесткі маскоўскіх палонных, што на полі бою і на розных месцах падчас уцекаў засталася больш за 40 тысяч забітых маскоўцаў, акрамя тых, што патанулі ў Крапіўне. Страты маскоўскага войска палоннымі перавышалі пяць тысяч чалавек. У палон трапілі галоўныя ваяводы маскоўскія І.Чаляднін і М.Булгакаў-Голіца, восем вярхоўных ваяводаў, 37 военачальнікаў меншага рангу, дзве тысячы «дзяцей баярскіх» і больш за дзве тысячы воінаў, а таксама вайсковых слугаў - усяго больш за пяць тысяч чалавек.

Перамога ў Аршанскай бітве дазволіла адваіваць Дуброўну, Мсціслаў і Крычаў. Была ўсталявана ўсходняя мяжа Беларусі, якая практычна захавалася да нашага часу.

Маскоўскі Васіль III (як праз некалькі стагоддзяў Сталін) заявіў, што для яго тых, хто трапіў у палон, - мёртвых. Дзесяткі гадоў заставаліся палонныя ў Вільні і ў розных вялікакняжскіх дварах і валацях. Чаляднін памёр у Вільні праз некалькі гадоў, Булгакаў-Голіца вярнуўся на радзіму праз 38 гадоў - у 1552 - і памёр праз два гады.

Вялікі князь Жыгімонт Казіміравіч у Вільні наладзіў урачысты прыём у гонар князя К.І.Астрожскага і рыцараў-пераможцаў. Канстанцін Астрожскі зрабіў у сталіцы багатую фундацыю царкве Свята-Духаўскага праваслаўнага манастыра - у падзяку Богу за дараваную перамогу.

Аршанская бітва 8 верасня 1514 года была адной з буйнейшых бітваў на тэрыторыі Еўропы ў пачатку XVI стагоддзя. Яна пакінула глыбокі след у грамадстве. Яе адлюстравалі ўсе тагачасныя, у тым ліку і рускія, летапісы і хронікі. У Германіі выйшаў спецыяльны друкаваны лісток, у якім апісвалася бітва. З таго часу захавалася беларуская народная песня пра перамогу пад Оршай

«Ой, у нядзельку параненька ўзышло сонца хмарненька...», якую цяпер выконваюць беларускія барды. Адзін з удзельнікаў бітвы напісаў каля 1520 года карціну «Бітва пад Оршай», якая лічыцца першай батальнай карцінай ва Усходняй Еўропе.

Бітва пад Оршай вывучалася ў вайсковых вучэльнях дзяржаўнай Расіі. Як прыклад вайсковага таленту гетмана Астрожскага, яна прыведзена ў Расейскай ваеннай энцыклапедыі (1914 г.).

Бітва пад Оршай 8 верасня 1514 года ёсць і застаецца славамі старонкай беларускай вайсковай гісторыі, якая багатая на іншыя перамогі беларускай зброі. Аднак аршанская перамога вылучаецца з іншых сваёй асаблівасцю: перамога малых сілаў над амаль утроя большым войскам. Таму дата, калі яна адбылася, і з'яўляецца Днём Беларускай Вайсковай Славы. Бітва арганічна ўвайшла ў гісторыю Беларусі як адна з яе слаўных старонак.

Анатоль Грыцкевіч, доктар гістарычных навук, прафесар

За свабоду, незалежнасць!..

Мінгарвыканкам дазволіў Беларускаму Народнаму Фронту правесці 8 верасня шэсце і мітынг «За свабоду, незалежнасць, правы чалавека». Акцыя прымеркавана да святкавання Дня Беларускай вайсковай Славы. У гэты дзень у 1514 годзе войска Вялікага княства Літоўскага пад камандаваннем гетмана Канстанціна Астрожскага разбілі пад Оршай расейскае войска.

Удзельнікі акцыі збіраўца ў 17.30 на сталічнай плошчы Парыжскай камуны. Адтуль удзельнікі гэтага мерапрыемства накіруюцца ў парк Я.Купалы, дзе ў 18.30 пачнецца мітынг і тэатралізаванае прадстаўленне. Мяркуемае колькасць удзельнікаў акцыі — да 10 тысяч чалавек.

Варта адзначыць, што гарадскія ўлады змянілі маршрут руху калоны.

Арганізатары папярэдне прадугледжвалі правесці яе ад плошчы Я.Коласа па праспекце Ф.Скарыны да купальскага парку. Па шляху свайго руху удзельнікі шэсця павінны былі ўскласці кветкі да аб'яліска Перамогі. Цяпер арганізатарам акцыі, відавочна, ад ускладнення кветак да вядзецца адмовіцца.

Юрый Пацёмкін

Шарэцкі прапанаваў, а Чыгір адмовіўся

Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Сямён Шарэцкі, які цяперашнім часам знаходзіцца ў Вільні, накіраваў дэпутата Вярхоўнага Савета Прадстаўленне па ўзгадненню кандыдатуры Міхаіла Чыгіра на пасаду прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь.

У Прадстаўленні ўтрымліваюцца падрабязныя біяграфічныя дадзеныя М.Чыгіра. Паводле пераканання Сямёна Шарэцкага, «прафесійная падрыхтоўка і вопыт працы М.Чыгіра даюць усе падставы спадзявацца, што з пасадай прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь у гэты адказны момант ён паспяхова справіцца». «Хацелася б, — гаворыцца ў Прадстаўленні, — каб пры абмеркаванні кандыдатуры Міхаіла Чыгіра на пасаду прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь былі прынятыя да ведама і яго маральна-этычныя якасці. Міхаіл Мікалаевіч адкрыта кінуў выклік кіраўніку дзяржавы і ягонаму атачэнню, якое ў лістападзе 1996 года ўчыніла дзяржаўны пераварот, а калі напачатку 1999 года Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь 13-га склікання прызначыў чарговыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, ён праявіў мужнасць і выплываў сябе кандыдатам, за што заплаціў турэмным зняволеннем».

С.Шарэцкі даручыў зачытаць дадзенае Прадстаўленне на бліжэйшай сесіі Вярхоўнага Савета (яна перапачаткова запланавана на 9—10 верасня) свайму першаму намесніку Віктару Ганчару, паколькі сам ён, як адзначаецца ў Прадстаўленні, не зможа гэтага зрабіць «па вядомых прычынах».

Як стала вядома, 1 верасня Міхаіл Чыгір даў адказ на прапанову Сямёна Шарэцкага ўзначальніц уряд. Праз свайго адваката ён перадаў наступнае: «Паважаны Сямён Георгіевіч, сёння падчас сустрэчы са сваім адвакатам мне стала вядома пра тое, што Вы перадалі на зацвярджэнне Вярхоўнага Савета маю кандыдатуру на пасаду прэм'ер-міністра. Дзякую Вам за давер, ад-

нак, на жаль, цяперашнім часам гэта ажыццявіць немагчыма. Па вядомых Вам прычынах, я не магу прыняць Вашу прапанову. Міхаіл Чыгір». Жонка і адвакат экс-прэм'ера Юлія Чыгір у гутарцы з карэспандэнтам сказала, што каментавачь дадзёную заяву няма неабходнасці. «Муж усё, што хацеў сказаць, сказаў у сваім адказе Сямёну Шарэцкаму», — заявіла яна.

Варта адзначыць, што цяперашнім часам у палітычных колах краіны ходзяць чуткі аб хуткім вызваленні Міхаіла Чыгіра, які знаходзіцца ў зняволенні з 30 сакавіка б.г. Гэта, быццам бы, звязана з рытуэльнымі перамовамі паміж афіцыйнымі ўладамі і апазіцыяй: як вядома галоўнай умовай для пачатку перамоўнага працэсу з боку апазіцыі з'яўляецца вызваленне палітзняволеных. Адначасова ў сённяшнім нумары «Белорусской деловой газете» апублікавана інтэрв'ю кіраўніка следчага камітэта МУС, намесніка міністра ўнутраных спраў Леаніда Глухоўскага, у якім ён паведамляе, што тэрмін папярэдняга следства па крымінальнай справе супраць М.Чыгіра заканчваецца 30 верасня і да таго часу следства плануе накіраваць справу ў суд па шасці-сямі эпізодах. Сярод іх — злоўжыванне службовым становішчам, перавышэнне ўлады і службовых паўнамоцтваў, халатнасць.

Апрача таго, паводле слоў Л.Глухоўскага, некаторыя эпізоды крымінальнай справы «звязаныя не толькі з працай Чыгіра ў банкаўскай сферы, але і на пасадзе прэм'ер-міністра».

Уладзімір Глод, Наталля Кулагіна

Кучму просяць падумаць

Вядомыя беларускія палітыкі-апазіцыянеры — Лявон Баршчэўскі, Алесь Бяляцкі, Вінцук Вячорка, Юрый Хадыка, Віктар Івашкевіч і Уладзімір Падгол — выступілі са зваротам да палітычных партый, грамадскіх арганізацый і грамадзянаў Украіны ў сувязі з намерам прэзідэнта Украіны Леаніда Кучмы наведваць з афіцыйным візітам Беларусь і сустрэцца з Аляксандрам Лукашэнкам.

«Просім вас нагадаць прэзідэнту Украіны, што паводле беларускай Канстытуцыі і прыняццяў міжнароднага права, пасля 21 ліпеня Аляксандар Лукашэнка не з'яўляецца прэзідэнтам Беларусі - гаворыцца ў звароце. — Ён адмовіўся праводзіць свабодныя выбары і самавольна, праз незаконны і фальсіфікаваны рэфэрэндум, падарваў сабе прэзідэнцкія паўнамоцтвы. Захопу ўлады не прызналі практычна ўсе дэмакратычныя краіны свету. Цяпер узурпатар прызнаюць «законным прэзідэнтам» хіба што Югаславія, Расія, Куба, Ірак ды шэраг іншых афра-азіяцкіх краін». Аўтары зварота лічаць, што «кожны, хто цяпер сустрэнецца з Лукашэнкам як з прэзідэнтам Беларусі, фактычна становіцца саўдзельнікам узурпатарства».

Выказваючы меркаванне, што, «магчыма, прэзідэнту Кучме гэтая паездка патрэбна, каб перад хуткімі прэзідэнцкімі выбарамі здабыць папулярнасць у тых жыхароў Украіны, якім даспадобы Лукашэнка»,

падпісавшыя зварот палітыкі лічаць такую сустрэчу «палітычнай і маральнай памылкай» украінскага лідара. «Улада Лукашэнка прынесла беларускаму народу ганьбу і пакуты. Краіну гвалтам вяртаюць у савецкі час з яго галечай і безнадзейнасцю, — гаворыцца ў звароце. — Разбурана эканоміка, але пры гэтым людзі пазбаўленыя магчымасці сваёй галавой і рукамі нармальна зарабляць дзеля сябе і сваіх дзяцей. У краіне мноства палітычных вязняў, задушана свабодная прэса. Топчацца беларуская мова, зневажаецца беларуская гістарычная памяць».

«Галоўная ж віна Лукашэнка перад беларускім народам, — лічаць аўтары зварота, — гэта вынішчэнне незалежнасці Беларусі. Не маючы палітычных перспектыв у сваёй краіне, ён намагаецца купіць сабе месца ў Крамлі коштам здрады беларускай дзяржавы. Падтрымлівае Лукашэнка — значыць ухваляе аднаўленне Расейскай імперыі».

Юрый Аляксееў

2 верасня 1999 г.

3

ГРАМАДСТВА

Даруй, Надзея...

Мілая, харошая! Ты так хацела жыць! З роднай Украіны прыехала да брата ў вёску Накрышкі Дзятлаўскага раёна са шчырым спадзяваннем, што тут выратуешся ад смерці. На Украіне за лячэнне ўжо трэба плаціць, а ў Беларусі гэта яшчэ робяць бясплатна. Ты спазнілася, Надзея... З нядаўняга часу і ў нас іншаземцам трэба плаціць за медыцынскія паслугі. А ты іншаземка.

На кожнай вялікай чыгуначнай станцыі выклікалі "хуткую дапамогу". Рабілі ўколы, і ты ехала далей. Слабая, ледзь жывая. Цукровы дыябет амаль дабіў цябе. А тут яшчэ невыносны боль нагі. Гангрэна... Патрэбна тэрміновая ампутацыя.

Калі цябе паклалі ў Дзятлаўскую раённую бальніцу, урачы жажнуліся: хваробы настолькі запушчаныя, што і ўявіць цяжка. Медыкі пачалі рыхтаваць цябе да аперацыі з той умовай, што заплаціш за яе. Але як ты магла заплаціць, калі за душой ні капейкі, калі дома пакінула чацвёра дзяцей амаль што без сродкаў для існавання.

За аперацыю і дзесяцідзённае пасляоперацыйнае лячэнне трэба было дадаць 112 мільёнаў рублёў. Не аказалася такіх грошай і ў брата. Яго жонка з дачкой, плачучы, прыйшлі да мяне:

— Дапамажыце! Нас прыслала доктарка...

Чым і як дамагчы, дзе ўзяць гэтыя мільёны?! Мы разам пайшлі па раённых інстанцыях, прасіць паратунку. Але з гэтай сітуацыі было толькі адно выйсце: трэба знайсці грошы і заплаціць. І твае братавае з пляменніцай пазычылі ў добрых людзей даляры, абмянялі іх на беларускія мільёны і ўнеслі плату ў бальнічную касу. Каб хоць неяк дапагчы ім вярнуць грошы, я звярнулася ў дзятлаўскія банкі з просьбай адкрыць рахунак для збору сродкаў на тваё лячэнне. У гэтым было адмоўлена, сказалі, што патрэбны дазвол Міністэрства аховы здароўя. Але займацца гэтым не было часу, ды, відаць, не было і сэнсу.

А хвороба прагрэсавала. У цябе пачаўся сепсіс, іншымі словамі, заражэнне крыві. Паколькі грошы за аперацыю былі заплачаны, медыкі паклалі цябе на аперацыйны стол.

А мы збіралі грошы... Супрацоўнікі абанементага аддзела раённай бібліятэкі, казлоўшчынскія біблія-

тэкары ўзялі на сябе гэту справу. Мы з загадчыцай абанементага аддзела раённай бібліятэкі Ларысай Шыцко пайшлі з працягнутай рукой па ўстановах райцэнтра. Тлумачылі сітуацыю, прасілі. У некаторых месцах наткаліся на нядобразычлівыя позірк і слухалі словы, ад якіх стыне кроў у жылах: "А чаму мы павінны ёй дапамагаць?", "Чаго яна сюды ехала, няхай бы там лячылася?", "Яна іншаземка, а тут сваіх лячыць не паспываем".

Мы назбіралі некалькі мільёнаў і хацелі занесці іх табе ў бальніцу, але тут патэлефанавала твая братавае і з плачам паведаміла, што ты... памерла! Табе аднялі нагу, але было надта позна...

Мы хутчэй кінуліся па ўстановах аддаваць сабраныя грошы, каб людзі не падумалі чаго нядобрага: збіралі на лячэнне, а чалавека ўжо няма.

Твой муж прыехаў з Украіны, калі ты яшчэ была жывая. А дзеці... Ім нават не паведамілі, што ты памерла, Надзея! А што толку паведаляць? Толькі заўчасна прыносіць боль, бо аб тым, каб завесці цябе на радзіму і там пахаваць, не магло быць і размовы. Дзе ж набрацца столькі грошай? Дзяцей сюды прывезці таксама не выпадала.

— За якія сродкі? У іх там нават на хлеб няма, — казала мне адна знаёмая.

На другі дзень пасля смерці цябе пахавалі на вясковых могілках у Накрышках. Непадальку ад хаты, дзе жыве брат.

Даруй, Надзея! Даруй сваіх няшчасных дзетак, што не прыехалі развітацца з табой, паплакаць над тваёй труной. Не іхняя ў тым віна. Яны будучы плакаць па табе ўсё жыццё, асабліва меньшанька, Таня, якая восенню пойдзе толькі ў пяты клас.

Даруй наша грамадства і нашу дзяржаву. Пасля таго, як у бліжнім замежжы лячэнне стала платным, у

Беларусь адусюль пачалі ехаць няшчасныя людзі дзеля выратавання свайго жыцця. Ну, лячэнне — няхай бы. Калі пытанне жыцця і смерці востра не стаіць — няхай бы плацілі і лячыліся. А ты ж памірала, Надзея! Ты ляжала на бальнічным ложку, і твар твой быў бялейшы за навалачку на падушцы. І толькі калі плакала, шчокі крыху чырванелі. Ты плакала і прасіла аб дапамозе, бо ў свае 44 гады так хацела жыць, а мы ў адчаі бегалі па Дзятлаве ў пошуку грошай.

Калі пачалася вайна ў Югаславіі, мы крычалі пра братоў-славян, маўляў, дапаможам ім у бядзе. Ты ж таксама была славянкай. Тваё жыццё было ацэнена ў 112 мільёнаў. Каб мы знайшлі іх своечасова, можа ты сёння ўсміхалася б жнівеньскаму сонейку, чакала б пісьмы ад дзяцей, а не ляжала б, адзінокая, пад хвойкамі на Накрышскіх могілках.

Даруй, Надзея, і не помні зла, бо як бы там ні было, а цябе ратавалі. Дзятлаўскія ўрачы рабілі ўсё магчымае, каб вырваць цябе з лапаў смерці. Толькі і яны, на вялікі жаль, не багі. Не іх віна, што хваробы твае былі моцна запушчаныя і што лячэнне для іншаземцаў стала платнае.

Простыя людзі, якія, таксама як і ты, сталі заложнікамі галечы, і ў чых душах жыве спагада і дабрыня, збіралі для цябе грошы. Але, на вялікі жаль, іх было няшмат. І ў гэтыя пакутлівыя дні, калі ты памірала, я вельмі востра адчувала: бяда нашага грамадства не ў матэрыяльнай галечы, а ў духоўнай. З людскіх сэрцаў знікла спагада да беднага і хворага. Многія жывуць па прынцыпу "абы мне было добра".

Калі ты памерла, Надзея, мы зноў пачалі збіраць грошы. Цяпер ужо для тваіх дзяцей, каб хоць неяк падтрымаць іх у горы. Склалі разам сабраныя сотні тысяч і купілі 50 далараў. Іх павязе дадому твой муж. Што ён будзе казаць сынам і дочкам, як сунцаць іх?

А ты назаўсёды застанешся ў Беларусі.

Леанарда Юргілевіч,
«ГС»

Век зарплат не відаць!

Нядаўна па расейскаму тэлеканалу РТР абмяркоўвалі ў вядомым ток-шоу «Мая сям'я» праблему нявыплаты заробку ў Расіі. Народ у студыі прычыну сваёй цяжарнасці тлумачыў традыцыйна: «А што ад нас залежыць?» Вядучы ж, наадварот, нахастыва працадаўцаў выводзіў найпрост з маўкліваці працоўных.

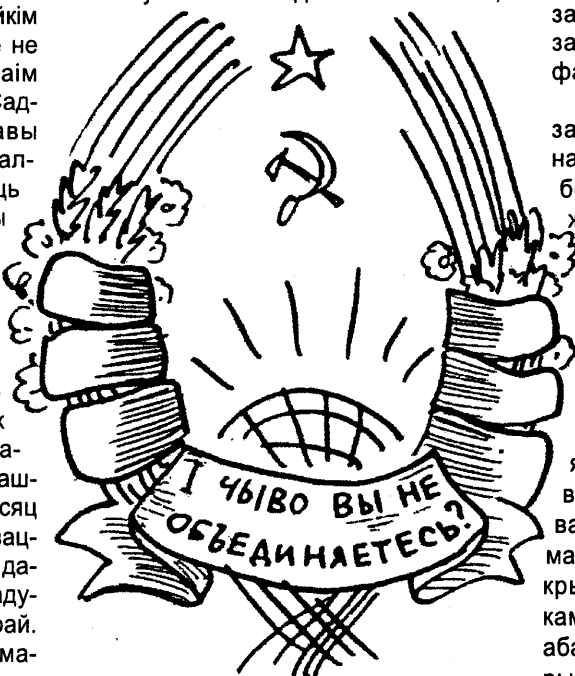
Што ў Расіі, што ў нас, народ маўклівы, гэта праўда. Думаецца, аднак, што зарплаты расейскіх нейкім чынам для сябе дамагліся б, але не гэта яны лічаць галоўным у сваім жыцці. Ім бы ў Чачні паваяваць, Саддаму Хусэйну дапамагчы, правы рускамоўных камуністаў у Прыбалтыцы абараніць, НАТО напалохаць і нікім разам не аддаць Японіі тры ейныя выспы, не гаворачы пра інтэрнацыянальную славянска-праваслаўную дапамогу сябру Мілошавічу і інтэграцыю з малодшым братам Лукашэнкам.

Сярод першапачатковых мэтай расейцаў няма такіх рэчаў, як зарплата, дабрабыт, закон і парадак. Няма іх і сярод другарадных каштоўнасцяў. Не даюць зарплату месяц-працоўны маўчыць, баіцца выказацца, выклікаць гнеў начальніка. Не даюць два, тры, пяць - маўчыць, радуецца, што недзе некаму яшчэ горай. Не даюць шэсць месяцаў, год - махае рукой і працуе дарам.

Тады, можа быць, расеец церпіць-церпіць, але ўжо на выбарах аддасць галасы тым, хто паклапоціцца пра яго годнае жыццё? Ні ў якім выпадку. Паглядзіце, хто ў іх наперадзе ў разнастайных палітычных рэйтынгах. Першым ідзе бюракрат брэжнеўскай загартуўкі,

некалі паспяховы шпіён пад дахам журналістыкі, а сёння - хворы дзед з шамкаючай гаворкай, з камуністычна-гэбісцкім мінулым, які напачатку кар'еры выракаў свайго сапраўднага прозвішча, назваўшыся дастаткова дасціпна і сімвалічна -Прымакоў.

Другі радок рэйтынгаў займае камуніст Зюганав. Як кіравалі Расіяй камуністы - усім добра вядома. Якімі камуністы былі - такімі і засталіся, такія ўжо гэтыя людзі. Тым не менш,

слаўныя ленінцы, дзяржынцы, сталінцы, хрушчоўцы і гэтак далей нейкім чынам звязаныя ў народным уяўленні з надзеяй на справядлівае кіраванне і прыдатнае ўладкаванне жыцця.

Недзе паблізу ад лідараў рэйтынгаў заўсёды мэр Масквы Лужкоў,

расейскі Чынгіз-хан паводле сваёй ідэалогіі, алігарх ад палітыкі і бізнесу, «компру» на якога распаўсюджваюць канкурэнты ва ўсё большых пameraх і ад якой адмыцця ён ніяк не можа, хаця вельмі прагне. Дзесьці недалёка ад узгаданай тройкі - генералы Цыпашын і Лебедзь. І толькі заўжды апошні Яўлінскі больш-менш падобны на лідара, які адпавядае выкліку XXI стагоддзя, які за турботамі пра сусветную гегемонію не забудзе пра зарплату працоўным, навядзенне законнасці ды іншыя «чалавечыя фактары».

Калі дабрабыту расейцаў замінае экспансія агульнанацыянальная, гістарычна ўсвядомленая большасцю народа, то прычынай жабрацтва беларускага народа і ягонага несвабоды выступае экспансія ўсяго аднаго чалавека, якому дапамагаюць некалькі дасведчаных у гэтай справе расейскіх палкоўнікаў, якія сталі міністрамі сувярэннай Беларусі. Гэтую экспансію сам герой падае як вышэйшую форму народнай волі, а жабрацтва і галоту называе дэмакратыяй. Памятайце: дэмакратыя - гэта мізэрная зарплата, крыху хлеба, тварагу і мяса дзеткам (апошняе зімой, а летам - неабавязкова). А калі курыца, бананы, рыба, крыў божа, ананас - якая ж гэта дэмакратыя?

Вось тут мы нарэшце знайшлі тое, што нас аб'яднае з рускімі. Утварэнне саюза РБ і РФ - гэта супадзенне ў адзін вектар дзвюх экспансій, якія выціскаюць апошнія сілы сваіх народаў.

Сяргей Самасей

На беларускай зямлі - «рускі парадак»?

Гродна - гэта заходні бастыён беларускасці. Але дыверсанта-баркашоўцы размалёўваюць мury будынкаў, аўтобусныя прыпынкі, стэндy з заклікамі ўсталяваць на беларускай зямлі «рускі парадак»... мангола-татарскай сталі.

Ну, ці не выклік гэта, спадары бульбашы, усім нам, а таксама непасрэдна Гарадзенскай філіі БНФ, Маладому Фронту ды іншым беларускім арганізацыям горада і ра-

ёна, калі гарадзенская міліцыя ды яе ваяўнічы АМАП зноў спяць у шапку?

Алесь Шустоўскі,
г.Барысаў

Інтэграсты супраць рамонту дарог

Жыхары Гродна памятаюць, як мясцовыя дарожнікі ўдарнымі тэмпамі ўкладвалі новы асфальт на вуліцы горада напачатку лета. Чакалі візіту ў горад братоў-інтэграстаў аж з самой Югаславіі. Але нешта не заладзілася, і злучку славянаў у адну дзяржаву перанеслі на больш познія тэрміны.

Гарадзенскія дарожнікі, калі даведаліся пра інтэграцыйны аблом, адразу кінулі мітусіцца на вуліцах. А можа грошы скончыліся. Цяпер на вуліцы Урублеўскага, да прыкладу, адзін бок дарогі заасфальтаваны (але не да канца, якраз перад светлафорам самыя калдобіны), а другі - не. Вуліцу і ўезды у жылую зону падзяляе глыбокі роў. У

арцы паміж дамамі N 58 і 68 нейкія буравыя свідравіны, а пляцоўка перад магазінам «Палессе» нагадвае бяг-радскую плошчу пасля бамбёжкі.

Вось я і думаю: а што, калі інтэграсты ўвогуле перадумаюць і змяняць арыентацыю? Тады што, дарогі зусім не будуць рамантаваць?

Б.Кашталян

Развітанне са славянкай

У Літве ўжо ёсць гарады і цэлыя раёны, у якіх не засталася ніводнага «айчыннага» аўтамабіля - няма больш «Волгаў», «Жыгулей», «Масквічоў», «Запарожцаў», а таксама «газікаў» і «уазікаў». Насельніцтва цалкам перасела на іншамаркі. Дарэчы, для Літвы (як і для Беларусі!) «жыгуль» - таксама «іншамарка»...

Першым такім горадам стаў Марыямполе (былы Капсукас). Калі там з уліку ў ДАІ здымалі апошняга «жыгуля» (яго купіў нейкі прыездзжы з Урала), то наладзілі ўрачыстыя провады. Новаму ўладальніку ўручылі сувеніры, а духавы аркестр выканаў

славуцы марш «Развітанне са славянкай».

А добра ж, калі людзі з мінулым развітаюцца са смехам, а не са злосцю і абцяцаннем: мы яшчэ сустрачнемся, сволачі!

Лявон Даўгяля

«Свяцейшы візіт Патрыярха

ў Слонім» меў працяг

Шаноўны спадар рэдактар! У Вашай газеце за гэты год у нумары 49 (426) пад назваю «Свяцейшы візіт Патрыярха ў Слонім» ад 5 жніўня надрукавана інтэрв'ю пра наведванне беларускіх вернікаў уладыкам Юрыем (Рыжым), за што выказваем Вам і Вашай газеце шчырую падзяку і дабраслаўленне на плённую службу Бацькаўшчыне!

Разам з тым просім даць у Вашай газеце тры ўдакладненні:

1. Уладыка Юры (Рыжы) з'яўляецца Патрыярхам Амерыканскага Сусветнага Патрыярхату і адначасова Архіепіскапам Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Народнай Царквы. Прозвішча Рыжы-Рыжскі насіў старэйшы брат Юрыя Уладзіслава (таксама быў уладыкам).
2. Айцец Іаан, які суправаджаў Уладыку Юрыя ў паездцы па Гара-

дзёншчыне, не архімандрыт, а протаіерэй і сакратар-адміністратар БАПНЦ. Патрыярхату БАПНЦ на Бацькаўшчыне пакуль што не існуе.

3. Пераклад Евангелля (Новы Завет) на беларускую мову Васіля Сёмухі быў выдадзены не ў Нью-Ёрку, а ў Менску.

3 павагаю Протаіерэя Леаніда Акаловіч, Сакратарыят БАПНЦ на Бацькаўшчыне, 16 жніўня 1999 г.

Страты ад пажару ў лямусе ацэненыя ў 370 мільёнаў - не хопіць нават на замену рамаў

У канцы лютага ПАГОНЯ паведамляла пра тое, што ў Гродне згарэў помнік гісторыі XVIII стагоддзя - лямус, які месціцца па вуліцы Дзяржынскага, 1 «а».

Гэты дом быў перададзены гарвыканкамам у рукі фірмы «Простор-инвест» некалькі гадоў таму. Фірма распачала ў лямусе рамонт, але так і не скончыла яго. Лямус доўга стаяў беспрытульна, пакуль яго не спалілі бамжы, якія атабарыліся пад ягоным дахам. Пасля пажару гарвыканкам прагнуўся і вырашыў спagnaць з фірмы «Простор-инвест» 370 мільёнаў рублёў штрафа за парушэнне дагавора куплі-продажу будынку. Рашэннем суда гэтыя грошы былі спагнаныя.

Але што такое 370 мільёнаў? У пераліку на «бакінскія рублі» гэта менш за тысячу. За гэтыя грошы можна зрабіць рамонт кухні ў «хрушчоўцы». З іншага боку, а ці не сам выканкам вінаваты ў тым, што доўгія гады не цікавіўся лёсам гістарычнага помніка? А ёсць жа яшчэ спецыяльныя службы, якія атрымліваюць грошы за захаванне гістарычнай спадчыны ў нашым старажытным горадзе. Можа было б варта і з іх спagnaць штраф -за нядбайнасць?

Сяргей Самасей

Падарунак да Дня ведаў

З 1 верасня пачалі дзейнічаць новыя тарыфы на электразэнергію: гарадскому насельніцтву свет каштуе 1220 рублёў за адзін кВт/гадзіну, вяскоўцам — 820 рублёў за адзін кВт/гадзіну.

Чаго варты чалавек?

Жанчыне, якая знаходзіцца ў дэкрэтным адпачынку па дагляду за дзіцём, дзяржава плаціла ў жніўні бягучага года крыху болей трох мільёнаў рублёў, а на даглед міліцэйскай сабакі-аўчаркі ў службе аховы выдавалі сем мільёнаў рублёў.

Язэп Палубятка

2 верасня 1999 г.

ЭКАНОМІКА

Інфляцыя ўстанавіла рэкорд

Жнівень стаў рэкордным месяцам бягучага года па ўзроўню інфляцыі ў рэспубліцы.

Дадзеныя Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь пакуль не апублікаваны, аднак грамадзяне па сваіх кішэнях ужо адчулі ўсю прыгажосць жнівеньскіх падаражанняў. Толькі бензін і дызельнае паліва даражалі чатыры разы. Не складаюць выключэнне і мука, макаронныя, яйкі і г. д.

Паводле дадзеных аналітычнага цэнтру «Рынкавая эканоміка», за 27 дзён жніўня інфляцыя ў рэспубліцы складала 21,33 працэнта. Атрымоўваецца, што ў цэлым за апошні месяц лета інфляцыя перавысіла 22 працэнта. Хаця беларускія ўлады планавалі паказчык у пяць-шэсць працэнтаў у месяц. Да таго ж інфляцыя «закладзена» і ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на 1999 год»... Як бачым, паказчыкі плана разыходзяцца з рэчаіснасцю — у тры з паловай разы.

Паводле інфармацыі аналітычнага цэнтру «Рынкавая эканоміка», найбольш у жніўні падаражалі:

- бензін — на 56,9 працэнта;
- дызельнае паліва — на 39,1;
- мука — на 50,2;
- макаронныя вырабы — на 38,3;
- грэцкія крупы — на 22,8;
- рыс — на 20,1;
- шпроты — на 48,8;
- алей раслінны — на 30,3;
- свініна і ялавічына — у сярэднім на 30 працэнтаў;
- кава — на 21,2;
- паслугі насельніцтву — на 26,3 працэнта і г. д.

«Нашмат» толькі не падаражала гарэлка — усяго на пяць працэнтаў. Спойванне народа працягваецца. Хутка цана адной бутэлькі гарэлки будзе роўная аднаму Чупа-Чупсу ці іншай цукерцы. І праўда, не лізі цукерачку — выпі бутэлечку, і ў Беларусі

ўсё добра, і на душы таксама ўсё добра.

На адзінаццаць працэнтаў за жнівень патаннеў беларускі рубель. Аднак, як сцвярджаюць эканамісты аналітычнага цэнтру «Рынкавая эканоміка», усе «кветачкі» для беларускай грашовай адзінкі яшчэ наперадзе. «Бутонны» раскрыюцца недзе да 15-16 верасня, сцвярджаюць эканамісты цэнтру.

Вялікі ўплыў на падзенне беларускага рубля ў верасні зробіць звышпланавая эмісія, ліпеніскія крэдыты на збор ураджая аграпрамысловаму комплексу, застоў курса ў чэрвені-ліпені бягучага года і, канешне ж, 22-працэнтная жнівеньская інфляцыя.

Магчыма, значны ўдар па беларускаму рублю будзе зроблены і ад павышэння ў кастрычніку мінімальнага заробка.

Тавараабарот з Расіяй «упаў»

Паводле дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь, аб'ём знешняга гандлю за першае паўгоддзе 1999 года склаў 5,929 мільярда даляраў ЗША, у тым ліку экспарт — 2,867 мільярда, імпарт — 3,063 мільярда даляраў ЗША.

Праведзеныя Мінстатам разлікі індэксаў сярэдніх коштаў на экспартуемыя тавары ў краіны СНД, у тым ліку ў Расейскую Федэрацыю і так званае далёкае замежжа, паказалі, што за студзень-чэрвень 1999 года ў параўнанні з такім жа перыядам мінулага года знізіўся на 32,1 працэнта ў даляравым эквіваленце. Пры гэтым змяншэнне імпарту адбылося як з краінаў СНД, так і з далёкага замежжа. Аднак найбольш імпарт знізіўся з Украіны — больш чым у два разы, з Латвіі — у два з паловай разы, з Расейскай Федэрацыі — на 46,74 працэнта, з Вялікабрытаніі — на 106 працэнтаў. На першае ліпеня першая дзесятка дзяржаваў па імпарту ў Рэспубліку Беларусь выглядала наступным чынам:

1. Расія — 1 мільярд 531,4 мільёна даляраў ЗША
2. Латвія — 143,5 мільёна даляраў ЗША
3. Украіна — 126,9 мільёна даляраў ЗША
4. Польшча — 105,8 мільёна даляраў ЗША
5. Германія — 104,5 мільёна даляраў ЗША
6. Літва — 83,1 мільёна даляраў ЗША
7. Кітай — 74,9 мільёна даляраў ЗША
8. Італія — 32,7 мільёна даляраў ЗША
9. ЗША — 32,4 мільёна даляраў ЗША
10. Вялікабрытанія — 32,1 мільёна даляраў ЗША

ляраў ЗША.

Паводле дадзеных Мінстата, індэкс сярэдніх коштаў на імпартуемыя тавары за студзень-чэрвень 1999 года ў параўнанні з такім жа перыядам мінулага года знізіўся на 32,1 працэнта ў даляравым эквіваленце. Пры гэтым змяншэнне імпарту адбылося як з краінаў СНД, так і з далёкага замежжа. Аднак найбольш імпарт знізіўся з Украіны — больш чым у два разы, з Латвіі — у два з паловай разы, з Расейскай Федэрацыі — на 46,74 працэнта, з Вялікабрытаніі — на 106 працэнтаў. На першае ліпеня першая дзесятка дзяржаваў па імпарту ў Рэспубліку Беларусь выглядала наступным чынам:

1. Расія — 1 мільярд 656,5 мільёна даляраў ЗША
2. Германія — 378,2 мільёна даляраў ЗША
3. Украіна — 199,1 мільёна даляраў ЗША
4. Польшча — 93,8 мільёна даляраў ЗША
5. Італія — 77,2 мільёна даляраў ЗША
6. Літва — 58,9 мільёна даляраў ЗША
7. ЗША — 47,1 мільёна даляраў ЗША
8. Нідэрланды — 38,2 мільёна даляраў ЗША
9. Вялікабрытанія — 36,1 мільёна даляраў ЗША
10. Кітай — 16,6 мільёна даляраў ЗША

У студзені-чэрвені 1999 года ўдзельная вага бартэрных аперацый складала 37,6 працэнта агульнага аб'ёму экспарту і 34,4 працэнта ад аб'ёму імпарту. Пры гэтым дзевятую частку ўсяго бартэра складае гандаль з Расіяй і Украінай. Гэта і зразумела — у суседзяў, як і ў беларусаў, наяўных сродкаў няма.

У цэлым, калі браць за сто пра-

цэнтаў знешні тавараабарот беларусаў з партнёрамі ў першым паўгоддзі гэтага года, то на долю Расейскай Федэрацыі прыпадае 53,8 працэнта, Германіі — 8,1 працэнта, Украіны — 5,5 працэнта, Польшчы — 3,4 працэнта, Латвіі — 2,7 працэнта, Літвы — 2,4 працэнта, Італіі — 1,9 працэнта, Кітая — 1,5 працэнта, Вялікабрытаніі — 1,2 працэнта, Нідэрландаў — 1,1 працэнта.

Такім чынам, болей за палову тавараабарота Беларусі прыпадае на Расію. У 1997 годзе гэты паказчык набліжаўся да трох чвэрцяў. Пры гэтым і з эканомікай у нас тады было крыху лепей... Нягледзячы на такія вялікія паказчыкі тавараабарота паміж Расіяй і Беларуссю ў параўнанні з тавараабаротам Беларусі з іншымі дзяржавамі, трэба адзначыць, што большая палова ад 53,8 працэнта прыпадае на пастаўку ў нашу рэспубліку газа, нафты і г. д. і адпаведна беларускі разлік, у асноўным, сельскагаспадарчай прадукцыі і грузавым аўта транспартам.

У цяперашні час, такім чынам, знешні гандаль у Рэспубліцы Беларусь перажывае вельмі цяжкі перыяд у сваім «развіцці». Зніжаецца тавараабарот з года ў год з Расейскай Федэрацыяй, імпарт значна перавышае экспарт, удзельная вага бартэрных аперацый набліжаецца да адзнакі ажно ў 40 працэнтаў. Калі да вышэйзгаданага яшчэ дадаць самы нізкі паказчык інвестыцый у параўнанні з усімі папярэднімі гадамі суверэннай Беларусі, амаль 200-працэнтную гадавую інфляцыю, «супер» макраэканамічныя паказчыкі за першае паўгоддзе і сельскагаспадарчы комплекс, які знаходзіцца ў заняпадзе, то можна зрабіць выснову: беларуская эканоміка ўжо на мяжы «зрыву».

Кацярына Зволін

Курсы валют

На 1 верасня Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы валют:

даляр ЗША — 280.000 беларускіх рублёў; еўра — 294.938; нямецкая марка — 150.799,40; расейскі рубель — 11.290. У параўнанні з учарашнім днём афіцыйны курс даляра не змяніўся.

На «чорным» рынку наяўнай валюты ў Менску раніцай 1 верасня даляр куплялі па 485.000—490.000 і прадавалі па 495.000—500.000 рублёў. У параўнанні з учарашнім днём курс не змяніўся.

На мінулым тыдні (23—29 жніўня) курс даляра ЗША да беларускага рубля вырас на большасці сегментаў валютнага рынку краіны. Лідарам росту нечакана стала кавіроўка даляра ў абменных пунктах камерцыйных банкаў — 6,3 працэнта (курс куплі павялічыўся з 305.000—315.000 да 315.000—334.000 рублёў, продажу — з 315.000 да 340.000 рублёў).

Як вядома, у апошні месяцы Нацыянальны банк вельмі павольна павышаў курс даляра ў «абменніках». На «чорным» рынку наяўнай валюты даляр падаражаў у сярэднім на 2,3 працэнта (з 470.000—475.000 да 480.000—490.000 рублёў пры куплі, з 485.000—490.000 да 495.000—500.000 рублёў пры продажу). На Беларускай валютна-фондавай біржы даляр падаражаў на 1,1 працэнта (з 276.000 да 279.000

рублёў), расейскі рубель — на 0,4 працэнта (з 11.220 да 11.270 рублёў). Нямецкая марка і еўра патаннелі на 1,1 працэнта (адпаведна са 150.650 да 149.050 і з 294.740 да 291.360 рублёў). Курс даляра да безнаяўнага рубля на пазабіржавым рынку па выніках тыдня не змяніўся (555.000—575.000 рублёў). З пачатку месяца рынкавы безнаяўны курс вырас на 13 працэнтаў, рынкавы наяўны — на 9,8 працэнта, біржавы — на 4,1 працэнта, банкаўскі наяўны — на 8 працэнтаў.

Афіцыйны курс даляра да расійскага рубля, які ўстанавіліваецца Цэнтральным банкам РФ, знізіўся за мінулы тыдзень на 0,3 працэнта (з 24,82 да 24,75 рубля), з пачатку месяца — вырас на 2,3 працэнта.

Дзмітрый Уласаў

Апетыту інфляцыі не дагнаць

Існуючыя ў Беларусі закупачныя цэны на сельскагаспадарчую прадукцыю не забяспечваюць выдаткі на яе вытворчасць, не кажучы ўжо аб дастатковым прыбытку для пашыранага ўзнаўлення. Гэта вынік дыспарытэту цен у народнай гаспадарцы краіны, які бярэ пачатак яшчэ з савецкіх часоў.

З мэтай выправіць гэты перакос, урад Беларусі час ад часу павышае закупачныя цэны. У прыватнасці, за 7 месяцаў 1999 года мінімальныя закупачныя цэны на малако ўзраслі ў 2,3 раза, на буйную рагатую жывёлу — у 2,5 раза, на свіней — у 3,4 раза. Межавыя адпунктныя цэны на хлеб масавых гатункаў былі павышаныя ў 1,9 раза. Аднак, нягледзячы на гэта, сітуацыя ў сельскай гаспадарцы застаецца напружанай. Ва ўмовах высокай

інфляцыі спробы выправіць цэнавы перакосы прыводзяць да таго, што яны пастаянна ўзнаўляюцца, але ўжо на новым коле інфляцыі.

Так, увесь гэты час больш высокімі тэмпамі ўзраслі цэны на камбікармы, паліўна-энергетычныя рэсурсы, прадукцыю прамысловасці і будаўніцтва. Увогуле цэны ў прамысловасці за студзень-ліпень узраслі на 120,7 працэнта, у той час як спажывецкія — на 97,2 працэнта.

Сяргей Снегін

Сучаснай мабільнай сувязі ў Беларусі так і не будзе

Па ўзроўню развіцця сістэмаў мабільнай сувязі Беларусь займае апошняе месца ў Старым свеце, хаця, магчыма, і ў Еўразіі ў цэлым.

Да сярэдзіны мінулага года на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на рынку мабільнай сувязі (сотавай сувязі) працаваў адзіны (манапаліст) «БЕЛСЕЛ» з сістэмай NMT-450 і тэлефонамі MAXON, NOKIA, BENEFON. На сённяшні дзень у беларускіх спажывцоў мабільнай (сотавай) сувязі ўжо ёсць выбар паміж «БЕЛСЕЛ» і «Мабільная лічбавая сувязь». Апошняя з узказаных сумесных прадпрыемстваў прапануе мабільную сувязь стандарта GSM Velcom-900 і тэлефонамі Alkatel, Motorola і NOKIA. (Магчыма, з верасня будуць і тэлефоны Ericsson).

На наш погляд, чытачам ПАГОНІ будзе цікава даведацца пра асаблівасці кожнай з канкуруючых сістэмаў сувязі на Беларусі. Параўнаем іх з гледзішча гарадзенскага журналіста.

1. Кошт тэлефона разам з падключэннем

У залежнасці ад тэлефона, кошт яго разам з падключэннем у сістэме NMT-450 вагаецца ад 200 у. а. да 450

у. а., а ў сістэме GSM Velcom-900 — ад 600 у. а. да 1200 у. а. Варта заўважыць, што тэлефоны «Мабільнай лічбавай сувязі» больш сучасныя і кампактныя.

2. Тэрыторыя, на якую распаўсюджваецца сувязь

Сістэма GSM Velcom-900 дзейнічае толькі ў Менску на тэрыторыі аэрапарта Менск-2 і прылягаючай да яго трасы. Гэта вялікі мінус для GSM Velcom-900. Для далейшага развіцця вышэйзгаданага сістэмы мабільнай сувязі на тэрыторыі Беларусі мяркуецца падключэнне Брэста ў снежні 1999 года; Гомеля, Гродна, Віцебска, Магілёва — у 2000 годзе; падключэнне раённых цэнтраў рэспублікі — пакуль што ў далёкай перспектыве. На цяперашні момант роўнінг даступны з Масквой. У 2000 годзе лік краінаў і гарадоў, з якімі будзе прапаноўвацца роўнінг, будзе пашыраны за кошт Санкт-Пецярбурга, Польшчы, Літвы, Латвіі ды Эстоніі, а ў будучыні і краінаў Заходняй Еўропы.

Сістэма мабільнай сувязі NMT-450 ад «БЕЛСЕЛ» дзейнічае ва ўсіх абласных цэнтрах, у большасці раённых цэнтрах і на ўсіх асноўных беларускіх аўтамагістралях. У бліжэйшай паўгады будучы падключаны Салігорск, Лепель, Пінск, Слуцк і Бегомль. Мяркуецца роўнінг з Літвой, да канца года будзе роўнінг з Расейскай Федэрацыяй, Польшчай і Украінай. Такім чынам, сістэма мабільнай сувязі NMT-450 ахоплівае большую частку Беларусі, чаго нельга сказаць пра GSM Velcom-900. А пра распаўсюджванне магчымасцяў сувязі на далёкае замежжа ў двух канкуруючых сумесных прадпрыемстваў пакуль толькі ў перспектывах і планах на трэцяе тысячагоддзе ад Нараджэння Хрыста.

3. Месячная аплата

Абанецкая плата ў «БЕЛСЕЛ» складае 4 мільёны 630 тысяч беларускіх рублёў, а ў «Мабільнай лічбавай сувязі» — 7 мільёнаў рублёў. Аднак з-за таго, што ў сістэме мабільнай сувязі GSM Velcom-900 адсутнічае аплата за ўваходзячыя званкі, аплата ў месяц у гэтай

сістэме меншая. Як нам стала вядома з канфідэцыйных крыніц, у сярэднім за месяц абаненты GSM Velcom-900 выкладваюць прыблізна 16 мільёнаў рублёў, а абаненты NMT-450 — у сярэднім 21 мільён рублёў.

4. Вынік

Мабільная сувязь GSM Velcom-900 з тэхнічнага пункту гледжання канешне ж менш дасканалая, чым NMT-450. Менавіта лічбавая сувязь прадастаўляе больш магчымасцяў для абанента. Тэлефонныя апараты ад сумеснага прадпрыемства «Мабільная лічбавая сувязь» меншыя па памеру, ёсць магчымасць замяніць трубку, пакідаючы сваю глецыяльную карту «SIM». Аднак нягледзячы на ўсе свае перавагі, мабільная сістэма сувязі GSM Velcom-900 у Беларусі па-ранейшаму суступае NMT-450. І перш за ўсё суступае па распаўсюджванасці свайго сувязі. На наш погляд, да пачатку 2002 года сістэма NMT-450 ад «БЕЛСЕЛ» будзе ўсё-такі лідарам на рынку мабільнай сувязі.

Такім чынам, з наступленнем 2002 года, як плануе сумеснае прад-

прыемства «Мабільная лічбавая сувязь», тры чвэрці Беларусі будзе ахопліваць сістэма GSM Velcom-900. Плюс яшчэ і магчымасць сувязі ў дзяржавах Заходняй Еўропы, у Расейскай Федэрацыі ды ў іншых краінах. Тады, канешне, у «БЕЛСЕЛ» з сістэмай NMT-450 будучы вялікія эканамічныя праблемы, магчыма нават некаторая рэарганізацыя сумеснага прадпрыемства.

Аднак самым сумным з'яўляецца тое, што нават у 2002 годзе для большасці беларусаў «мабільны» GSM Velcom-900 будзе недаступны з-за свайго дарагавізна. І яшчэ самае-самае сумнае: да 2002 года мабільная сістэма сувязі GSM Velcom-900 хутчэй за ўсё ў свеце састарэе (ужо сёння ў Заходняй Еўропе GSM Velcom-900 лічыцца сістэмай мінулага, не кажучы ўжо пра NMT-450). Атрымліваецца, што ў Рэспубліцы Беларусь сучаснай мабільнай сувязі так ніколі і не будзе. Мы ўвесь час будзем спрабаваць дагнаць апошні вагон адыходзячага цягніка пад назвай «Мабільная сувязь».

Сяргей Міронаў

2 верасня 1999 г.

5

ПУНКТ ГЛЕДЖАННЯ

Пасля першай часткі з'ездз БНФ з'явіліся заявы, артыкулы, факсы, у якіх у больш ці менш адкрытай форме асуджаецца пастава тых 152 дэлегатаў, якія пасымелі ўсамніцца ў сэнсоўнасці далейшага знаходжання З.Пазьняка на пасадзе старшыні арганізацыі. Гэтыя дэлегаты абвінавачваюць у імкненні раскалоць і, нават, знішчыць Фронт (У.Старчанка), а прычынамі такіх паводзінаў называюцца: жаданьне займацца не палітыкай, а культурніцкай дзейнасцю (З.Пазьняк), ці, нават, адпрацоўка заходніх грошай (заява пінскай Рады БНФ). Пры гэтым, ва ўсіх выпадках ніякіх сэнсоўных аргументаў не прыводзіцца. Толькі эмоцыі, абвінавачванні, абразы...

Як ня дзіўна, але жраз тут дарэчы будзе прыгадаць словы самага З.Пазьняка - «Блытанікі, зноў усё пераблыталі».

Прапаную ўсім, хто ў такой абстаноўцы захаваў жаданьне разабрацца, зрабіць гэта. Але пачынаць прыдзецца ад асноў.

Наша галоўная мэта

Ва ўсёй сукупнасці каштоўнасцей, за якія гатовыя змагацца сябры і прыхільнікі Фронту, ёсць больш і менш істотныя. Я асабіста ўпэўнены, што падаўляючая большасць сапраўдных беларускіх патрыётаў сваёй найгалоўнейшай каштоўнасцю (сярод, напрыклад, такога набору: «Фронт», «Пазьняк», «Беларусь») лічыць Беларусь. Дакладней, будучую суверэнную, цывілізаваную, беларускую дзяржаву, у якую павінна пераўтварыцца сённяшняя Беларусь. Яна на першых месцах, таму што яна - НАША МАРА і НАША МЭТА. Другое месца - за БНФ, бо Фронт - гэта ПРЫЛАДА для дасягнення нашай мары.

Упэўнены, ня толькі я, але і 99% усіх фронтаўцаў прыйшлі ў арганізацыю менавіта са шчырым жаданьнем змагацца за будучую Беларусь. Я ў гэтым настолькі ўпэўнены, што, не баючыся нарабіць сабе вялікай копкасцы ворагаў, усім сябрам і прыхільнікам БНФ з іншым рэйтынгам каштоўнасцей, раю далей гэты артыкул не чытаць...

Ацэнім нашу дзейнасць

Паколькі нашай мэтай і марай з'яўляецца ператварэнне сённяшняй рэальнай Беларусі ў будучую беларускую дзяржаву, ацэньваць дзейнасць Фронту, як «адзінай надзеі беларускага народа», трэба з пазіцыі таго, наколькі эфектыўна гэтае пераўтварэнне адбываецца. Усе іншыя крытэрыі, тлумачэнні, загаворы, апраўданні - ад Лукашага.

Дык, што ж мы маем? Аказваецца, з 1992 года - адныя паразы!

Давайце ўгадаем: -1992 г. (Збор подпісаў за рэфэрэндум па датэрмінаваму пераабранню Вярхоўнага Савета. Праца тысяч прыхільнікаў Фронту аказалася марнай);

-1994 г. (Выбары першага прэзідэнта. За вылучэнцам БНФ толькі 3-е месца);

-1995 г. (Выбары ў Вярхоўны Савет 13-га склікання, дзе мы не атрымалі ніводнага месца!);

-1995 г. (Поўнасьцю прайграны намі рэфэрэндум па сымволіцы і мове);

-1996 г. (Прайграны намі рэфэрэндум па лукашэнкаўскай канстытуцыі);

-1998 г. (Бессэнсоўна страчана больш года часу на акцыі «Адстаўка» і «Грамадзянства БНР»);

-1999 г. (Поўны развал выбараў «апазіцыйнага прэзідэнта», якім вось-вось мог стаць З.Пазьняк).

Колькі людскіх сіл, нерваў, працы, часу...! Усё безвынікова, усё ўпустую.

А дзе аналіз прычынаў нашых параз?

Няма аналізу! Замест яго мы весь час чуем:

-ці аптیمیстычныя прагнозы на будучыню, якія затым не збываюцца;

-ці бессэнсоўныя з пазіцыі логікі і практыкі апраўданні;

-ці пустапарожнія ініцыятывы, устаноўкі, акцыі тыпу «Уступленне Беларусі ў НАТО»; «Адмены пасады прэзідэнта»; «Вызвольны рух»; «Адстаўка»; «Грамадзянства БНР»; «Грамадзянскі парламента».

Усё словы, словы, словы...

А дзе справы? Дзе рэальнае змаганьне за Беларусь?

Калі вынікаў няма, дзе аналіз прычынаў нашых параз? І ў чым прычыны адсутнасці такога аналізу?

Ад гэтых фактаў і пытанняў немагчыма адмакнуцца. Далейшая гаворка пра нашу будучую дзейнасць без дакладнага, рацыянальнага тлумачэння былога бессэнсоўна і, нават, сьмешная!

Пераможная сыстэма

і яе сапраўдныя

кіраўнікі

Мітусьня і блытаніна ў нашых уяўленнях пра тое, што і як павінна рабіцца на Беларусі, у Фронце, ва ўсёй

апазіцыі, з'яўляецца следствам таго, што многія з нас не ўяўляюць, як павінна быць арганізавана нацыянальная сіла (партыя, рух), апазіцыйная сучаснаму антыбеларускаму рэжыму, якая перамога ў змаганні за Беларусь і будзе далей забяспечваць яе поўнаўвартаснае развіццё.

Самае галоўнае пытаньне адносна структуры такой арганізацыі: ХТО з'яўляецца сапраўдным, паўнамоцным кіраўніком нацыянальнай апазіцыі, каб АДКАЗВАЦЬ за лёс

функцыямі лідара-сімвала эфектыўна рабіў дзеве рэчы: 1) РЭАЛЬНА пераўтвараў сённяшнюю Беларусь у дзяржаву, пра якую мы марым; 2) ні пры якіх абставінах НЕ пачаў усур'ёз лічыць сябе адзіна магчымым правадыром, бацькам нацыі, ідалам, богам; НЕ пачаў лічыць сваю дзейнасць беспамылковай; НЕ ігнараваў нацыянальную эліту, лічачы сябе вышэй і разумней за яе.

Разумней, дасьведчаней, эфектыўней, сваяцёй нацыянальнай эліты ня можа быць ніводны асобны чалавек!

Недахопы?

Сапраўдны лідар, каб быць эфектыўным, павінен:

- стымуляваць выпучэнне ідэй, быць здольным успрымаць і ацэньваць іх;

-знаходзіць і арганізоўваць прыцягненне сродкаў для рэалізацыі абраных ідэй;

-умець аб'ядноўваць людзей і

навейшай гісторыі Беларусі! Ня меншая яго заслуга і ў тым, што ў свой час менавіта ён выканаў ролю хроснага бацькі для беларускай нацыянальнай эліты, якая толькі нараджалася.

Але, відаць, тады ж ён «забыўся» пра сваё сапраўднае прызначэнне і пачаў успрымаць сябе беспамылковым правадыром-ідалам. Тады ж многія фронтаўцы, нягледзячы на выдамае біблейскае папярэджаньне, усё ж такі «стварылі сабе куміра»...

Відавочны грэх і З.Пазьняка, і многіх сябраў БНФ.

З.Пазьняка доўга падтрымлівалі тыя фронтаўцы, якія працягвалі верыць, што ён вось-вось зробіць абяцаны Цуд здзяйснення нашай мары, і Беларусь хутка ды без асаблівых высілкаў пераўтварыцца ў незалежную, цывілізаваную, замужнюю, беларускую дзяржаву. Вясной гэтага году, пасля ўздыму такіх

ся колішні Зянон Пазьняк!

Калі ён і далей будзе сябе так паводзіць, яго будучыню прадказваць цяжка. Яго чаканае надзвычайнае здарэнне лёс.

Вось якую горкую праўду мы вымушаны канстатаваць.

Дзе выйсьце?

Фронту, у тым выглядзе, у якім ён знаходзіцца зараз, сапраўды, проста бессэнсоўна браць уладу. Нават калі здарыцца цуд, і ўлада сама прыойдзе да Фронту, ён проста яе не ўтрымае. Але самае галоўнае, што БНФ у сённяшнім выглядзе ніхто ўладу і ня дасць, бо большасць людзей няўпэўнена, што, калі ўлада будзе ў Фронту, жыццё палепшыцца.

У той жа час, нават мой уласны досвед сведчыць: на Беларусі ёсць усё, каб яна стала паўнаўвартаснай цывілізаванай краінай. Ёсць самае галоўнае - людзі. Доказы таму - 30 аўтараў падручніка па прапагандзе, 70 аўтараў м а т э р ы я л а ў канферэнцыі, якая сфармулявала беларускую нацыянальную ідэю...

Цуда ня трэба

чакаць, яго мы здольныя зрабіць самі!

Будзем памятаць, што наша мэта - будучая Беларусь, што адказная за дасягненне мэты - нацыянальная эліта, што сродак для дасягнення мэты - Фронт ды іншыя нацыянальна-апазіцыйныя палітычныя сілы, што аб'ект нашага ўздзеяння - насельніцтва Беларусі, а дакладней яго масавы менталітэт. Таму першае, што мы павінны зрабіць - гэта паўплываць на грамадзянаў Беларусі так, каб у іх масавай сьведомасці:

-вера ў «цудадзейныя» магчымасці Лукашэнкі змянілася

недаверам да яго;

-узынікла вера ў беларускую ідэю, як адзіна магчымы і жаданую грамадскую перспектыву;

-страх перад рэжымам пераўтварыўся ў смях над ім;

-з'явілася выразная, канкурэнтна-адольная альтэрнатыва Лукашэнке.

Але наперадзе зьезд

Я не збіраюся нікому нічога на-вязваць, але лічу неабходным, каб як мага большая частка дэлегатаў з'ездз у крытычныя моманты ўлічвала наступныя прыныцы:

1) Відавочнае жаданьне антыбеларускіх сілаў: каб у Фронце заставалася ўсё тое, якое ёсць. Тады і ў 2000-2001-м гадах на Беларусі будзе ўсё так, як было з 1992 па 1999 гады! Гэта ўсім зразумела ў такой ступені, у якой ня бачна тых, хто гатоў узяць на сябе адказнасць за безвыніковасць 1992-1999 гадоў і, што на шмат істотней, 2000-2001 гадоў!

2) Трэба перастаць лічыць галоўным пытаньнем з'ездз праблему адзінства. Яно - несумненнае каштоўнасць, але галоўнае пытаньне з'ездз - ЭФЕКТЫўНАЕ КІРАўНІЦТВА! Нагадаю. Мы ўжо паспяхова вырашалі пытаньне адзінства коштам эфектыўнасці нашай дзейнасці ў 1995 і 1997-м гадах. Ну, і дзе ж вынікі?

3) Трэба канчаткова вырашыць пытаньне суадноснаў прафесіяналізму (як эфектыўнага дасягнення мэты) і маральнасці. Давайце дамовімся. Эфектыўнае дасягненне НАШАЙ мэты-мары заўсёды маральна, бо лепш, сьвятлей, сваяцёй Беларускае нацыянальнае ідэі нічога іншага не існуе! Таму, давайце надалей ведаць, што неэфектыўнаму змаганню за нашу будучую Беларусь ніякіх «маральных» апраўданняў папросту ня можа быць! Дарэчы, дадатковыя правы менавіта на такое разуменне дадзенай праблемы дае нам правячы рэжым.

4) Абраўшы новае кіраўніцтва, мы павінны паставіць перад ім дакладныя умовы, што з моманту абрання, яго дзейнасць будзе ацэньвацца па новых прыпынках - г.зн. толькі па ВЫНІКОВАСЦІ! Няхай абіраюць лепшыя ідэі ды арганізоўваюць іх рэалізацыю, няхай робяць што заўгодна, але дадуць вынікі! Толькі поспех, толькі перамога і АДКАЗНАСЦЬ за іх!

Але ўвядзеныя гэтыя пераможныя прыныцы ў практыку дзейнасці Фронту пачнецца тады, калі большасць дэлегатаў з'ездз правільна вырашаць дылему: яны збіраюцца змагацца за Беларусь ці за З.Пазьняка?

Асабіста я свой выбар зрабіў.

Алесь Астроўскі, сябра Сойму БНФ, прафесар 31 жніўня 1999 г.

Усё для Фронту - усё для перамогі!

Беларусі?

Дык вось, вымушаны максімальна выразна сьцьвердзіць: галоўнай кіруючай сілаю на Беларусі ўжо сёння з'яўляецца не лідар, не ідал, а беларуская нацыянальная ЭЛІТА, станаўленне якой у дастатковых памерах адбылося на нашых вачах. Менавіта яна нясе на сябе АДКАЗНАСЦЬ за тое, што будзе зь Беларуссю. У гэтым яе гістарычная місія.

Сучасная нацыянальная эліта - гэта адроджаная беларуская-ліцьвінская шляхта сёння. Жыццёвыя прыныцы, якімі карыстаюцца яе прадстаўнікі, дастаткова відавочныя. Гэта:

-Адданасць беларускай ідэі, Адказнасць перад ёю і Ахвярнасць дзеля яе;

-выкарыстанне Розуму і Волі дзеля дасягнення мэты;

-канцэнтраванне ўвагі ня проста на дзейнасці, а на Выніковасці дзейнасці, Аб'ектыўнае яе ацэнка;

-Роўнасць сярод сваіх і непрызнаньне нікога над сабой. Зверху толькі сьвяты сьцяг беларускай нацыянальнай ідэі.

Несумненна, што ў беларускай эліце першым сярод роўных з'яўляецца Васіль Быкаў. Але ж у яе можа ўваходзіць і школьны настаўнік, які ў нацыянальным духу выходзіць дзяцей, і прадпрымаўнік, які ахвяруе свае грошы на беларускую справу, і, нават, сённяшні намэнклятурны кіраўнік, які ціха, але сьведкова, сабатае выкананне замяталінскіх загадаў, накіраваных на тармажэнне беларускага нацыянальнага адроджэння. У эліту ўваходзяць невядомыя «шляхцічы», якія арганізавалі выпуск беларускамоўнай фолк-бард- і рок-касэтаў, беларускіх казак і г.д. Увесь гурт «Камелот» - таксама эліта. Кіраўнікі ды ўдзельнікі ансамбля «Грамніцы» - таксама. А колькі яшчэ? Ці ж можна іх усіх пералічыць? Толькі з трыбуны першай часткі V з'ездз БНФ выступіла ня менш як паўтара дзесяткі прадстаўнікоў беларускай эліты. Для прыкладу можна назваць Баршчэўскага, Хадыку, Вячорку, Кавальца, Бяляцкага, Івашкевіча, Сіўчыка, Фёдарова, Мальчыка, Баўсюка, Алейнікава, Севярынца, Шыдлоўскага, Пушкіна... Сярод гасцей - Знаўца, Багданкевіча... Да несумненнай эліты належыць група жанчынаў, якая ў перапынках з'ездз сьпявала народныя песні.

Сёння на Беларусі такіх людзей тысячы і тысячы...

Лідар

Але, з-за сваёй адноснай неакрэсленасці і дынамічнасці, нацыянальная эліта для падаўляючай большасці звычайных грамадзянаў з'яўляецца ня столькі рэальнасцю, колькі абстрактным паняццем. Таму для «савецкіх беларусаў», каб весці іх у будучыню ў адпаведнасці з іх жа АБ'ЕКТЫўНЫМІ ІНТАРЭСАМІ, патрэбныя канкрэтныя асобы, лідары, людзі-сімвалы, на якіх яны маглі б арыентавацца. Таму ў абавязкі беларускай нацыянальнай эліты, акрамя іншага, уваходзіць «прызначэнне» асобы з вышэй-акрэсленымі функцыямі лідара-сімвала.

Падкрэслены, гэтая асоба ў масавым успрыманні можа быць кім заўгодна - «дамінантам», «кіраўніком», «лідарам», «правадыром», «бацькам нацыі», «ідалам», «богам» і г.д. Галоўнае, каб чалавек з

арганізоўваць іх дзейнасць;

-ня толькі ўспрымаць крытыку, але шукаць яе, нават, прасіць паказаць на недахопы ўласнай дзейнасці;

-лідар павінен, нягледзячы на любую харызму, успрымаць сябе ўсяго толькі часткай, «СЛУГОЙ» у агульнай справе. Ён павінен ня столькі атрымліваць асалоду ад таго, што яму падпарадкоўваюцца, колькі мець пастаяннае, непрыемнае пачуццё цяжара АДКАЗНАСЦІ ЗА ВЫКАНАНЬНЕ ўскладзеных на яго абавязкаў!

Якія з гэтых рыс на сёння мае З.Пазьняк?

Вывясняецца, што наш лідар неадэкватны ніводнаму зь пералічаных патрабаванняў!

-ня ўмее выслухоўваць людзей, ня здольны адэкватна ацэньваць іх ідэі;

-ня ўмее прыцягваць сродкі;

-ня здольны аб'ядноўваць і арганізоўваць людзей (у выніку апошніх «выбараў прэзідэнта» замесць змаганьня з рэжымам пачалося змаганьне ўнутры апазіцыі і, нават, унутры Фронту);

-ніколі не бярэ адказнасць за ўласныя памылкі;

-з-за перабольшанай амбіцыйнасці ставіць сябе над арганізацыяй і выкарыстоўвае сваю харызму для падпарадкавання сабе.

Недахопы Фронту - працяг недахопаў лідара

Сёння Беларускі Народны Фронт так арганізаваны, што любая ініцыятыва, якой бы выратавальнай для Беларусі не была, не выконваецца, калі яе не падтрымае З.Пазьняк. Фактычна Фронт сёння - гэта таталітарная арганізацыя, кіруемая аднаасобна.

Такая архаічная форма засталася ў спадчыну з канца 80-х пачатку 90-х гадоў. Ёсць у гэтым і становачы моманты:

-хуткасць у прыняцці ды рэалізацыі рашэнняў;

-моцная вера ў лідара, практычна абсалютны давер да яго;

-выразная разбуральная моц.

Аднак у таталітарнай арганізацыйнай форме ёсць ня менш значныя недахопы. Яны заключаюцца ў тым, што недахопы лідара маюць працяг у недахопах дзейнасці арганізацыі. А калі да гэтага дадаць, што рысы характару З.Пазьняка даўно пралічаны спецслужбамі, вось мы і маем адказ на пытаньне: чаму апошня сем год мы церпім паразы.

Паколькі З.Пазьняк усяляк падтрымлівае таталітарную арганізацыйную структуру БНФ, аб'ектыўна менавіта на ім ляжыць персанальная АДКАЗНАСЦЬ за тое, што было зроблена ці ня зроблена Фронтам.

Чаму З.Пазьняк да гэтай пары старшыня БНФ?

Калі паўставаў Фронт, яго асноўнай задачай было разбурэнне таталітарна-камуністычнай сістэмы. Тады (з 1988 па 1991 гг.) З.Пазьняк умацаваўся як несумненны лідар арганізацыі, як відавочны і паспяховы тэрмінатар (разбуральнік) камуністычнай сістэмы. Тады ён выдатна ўпісваўся ў масавыя чаканні грамадзянаў Беларусі. Таму Зянон Пазьняк - выбітная асоба ў

спадзяванняў-чаканняў, яны атрымалі магутны удар, які шмат каго ацвярэзіў. Але доля «вернікаў» З.Пазьняка яшчэ значная. Акрамя іх, за Пазьняка - тыя, хто не хацеў бы быць ацэненым у залежнасці ад адказаў на пытанні: што зроблена? І, асабліва, ШТО ДАСЯГНУТА? Многія проста баяцца магчымасці пераходу на новыя крытэрыі, дзе доказы вернасці і адданасці правадыру больш нічога не будуць вартыя!

Шмат хто баіцца, што больш ня будуць праходзіць такія «справядзачы» аб сваёй дзейнасці, якія на першай частцы з'ездз зрабілі спадары Беленкі і Папкоў, што трэба будзе:

-вучыцца;

-займацца штодзённым стваральнай працай;

-што дзейнасць кожнага сябра БНФ, а тым больш актывіста, будзе ацэньвацца не па словах, і, нават, не па ступені мітуслівасці дзейнасці, а па выніках.

Як лідар БНФ выкарыстоўвае сваё становішча сёння?

Калі ж сытуацыя памянлася (пасля страчаных магчымасцяў пачатку 90-х гадоў) і перамогу магла забяспечыць толькі складаная, дыферэнцаваная арганізацыя, руцінная штодзённая стваральная праца, калі спатрэбілася змена тактыкі (адыход ад масавых вулічных акцый і перанос акцэнта на змаганьне за пачуццё жыхароў Беларусі), калі спатрэбілася вытанчаная дзейнасць на міжнароднай арэне і г.д. - на жаль наш лідар аказаўся неадэкватны гэтым патрабаванням. Аднак прызнаваць гэтага катэгарычна не пажадаў і не жадае да гэтае пары.

А я ж ён мог лічыць сябе нездэзольным, калі раней у яго ўсё атрымлівалася, калі ён, як шэпчаць яму «добрачыльцы», - «несумненны лідар», калі яму, як гаворыць ён сам, - «няма ніякай альтэрнатывы»?

Здавалася б, калі змагаешся за Беларусь (а не за сваю асабістую пазыцыю), самы час прыслухацца да голосу нацыянальнай эліты. Дык не. Да тых «ініцыятываў», якія пералічаны вышэй, З.Пазьняк дадае пасляз'ездзўскія прапановы аб падзеле БНФ на «грамадзка-культурніцкую» і «палітычную» часткі (так ён спрабуе падмяніць галоўнае пытаньне, пастаўленае з'ездз - аб эфектыўным кіраўніцтве іншай, штучнай формай). Ініцыятар акцыі «Адстаўка» цяпер дае свае парады па акцыі «Перамовы». Былы змагар супраць сыстэмы камуністычнага і лукашэўскага таталітарызму сам пачынае настойваць на пераўтварэнні БНФ у яшчэ больш жорстка таталітарную сістэму, дзе будзе свая выканаўчая «вертыкаль», свая «палата» ў выглядзе прызначанага ім Сойма, і, натуральна, на чале з сабой.

Такія «ініцыятывы» ня толькі не ўлічваюць новых рэаліяў, вядуць да безвыніковай траты сіл і веры ў нашу перамогу збоку нашых сябраў, але, што было зроблена ці ня зроблена Фронтам.

Чаму З.Пазьняк да гэтай пары старшыня БНФ?

Калі паўставаў Фронт, яго асноўнай задачай было разбурэнне таталітарна-камуністычнай сістэмы. Тады (з 1988 па 1991 гг.) З.Пазьняк умацаваўся як несумненны лідар арганізацыі, як відавочны і паспяховы тэрмінатар (разбуральнік) камуністычнай сістэмы. Тады ён выдатна ўпісваўся ў масавыя чаканні грамадзянаў Беларусі. Таму Зянон Пазьняк - выбітная асоба ў

спадзяванняў-чаканняў, яны атрымалі магутны удар, які шмат каго ацвярэзіў. Але доля «вернікаў» З.Пазьняка яшчэ значная. Акрамя іх, за Пазьняка - тыя, хто не хацеў бы быць ацэненым у залежнасці ад адказаў на пытанні: што зроблена? І, асабліва, ШТО ДАСЯГНУТА? Многія проста баяцца магчымасці пераходу на новыя крытэрыі, дзе доказы вернасці і адданасці правадыру больш нічога не будуць вартыя!

Шмат хто баіцца, што больш ня будуць праходзіць такія «справядзачы» аб сваёй дзейнасці, якія на першай частцы з'ездз зрабілі спадары Беленкі і Папкоў, што трэба будзе:

-вучыцца;

-займацца штодзённым стваральнай працай;

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

2 верасня 1999 г.

6

Панядзела, 6

НАШЕ КИНО

9.05 "Дело №..." Михаил Глузский, Евгений Киндинов и Олег Даль в детективе Евгения Татарского "Золотая минна". 2-я серия. 1977 г. 10.10 КиНовости.

10.20 Лекарство против стресса. Евгений Карельских, Сергей Шакуров и Николай Мерзликин в комедии Ильи Гурина "В Москве проездом..." 1970 г.

11.40 "Обратная точка". Репортаж по съемкам фильма Александра Хвана "Умирать легко".

11.55 Из коллекции канала "Наше кино". Александр Лазарев-мл., Полина Кутепова и Георгий Тараторкин в триллере Александра Хвана "Умирать легко". 1999 г.

13.25 Лекарство против стресса. Ростислав Плятт и Георгий Вицин в комедии Леонида Гайдая "Женитьба с того света". 1958 г.

14.15 С любимыми не расставайтесь. Алексей Глазырин, Евгений Леонов, Анатолий Папанов и Всеволод Сафонов в киноповести Андрея Смирнова "Белорусский вокзал". 1970 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". Режиссер Евгений Татарский. В ролях: Александр Кузнецов, Любовь Малиновская, Ирина Рахкина, Лев Дуров, Евгений Евстигнеев. 1-я серия. 1986 г.

17.05 Сережа Гусак, Николай Караченцов, Евгений Евтушенко и Клаус-Мария Брандауэр в фильме-воспоминании Евгения Евтушенко "Детский сад". 2 серии. 1983 г.

19.20 Любовь по-русски. Татьяна Дороница в мелодраме Олега Бондарева "Мачеха". 1973 г.

20.45 КиНовости.

20.55 Из коллекции канала "Наше кино". Сергей Маковецкий, Рената Литвинова и Олег Табаков в криминальном фильме Киры Муратовой "Три истории". 1997 г. Д-17.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

20.55 КиНовости.

Аўторак, 7

НАШЕ КИНО

9.05 Сережа Гусак, Николай Караченцов, Евгений Евтушенко и Клаус-Мария Брандауэр в фильме-воспоминании Евгения Евтушенко "Детский сад". 2 серии. 1983 г.

11.15 КиНовости.

11.25 Любовь по-русски. Татьяна Дороница в мелодраме Олега Бондарева "Мачеха". 1973 г.

12.55 Кинокалендарь. К юбилею Людмилы Целиковской. Людмила Целиковская, Вера Орлова и Михаил Жаров в лирической комедии Константина Юдина "Близнецы". 1945 г.

14.15 Мультфильм "Осень". Режиссер Андрей Хржановский. 1982 г.

14.45 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". 1-я серия. 1986 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". 2-я серия. 1986 г.

17.05 Энекен Аксель, Людмила Волынская, Павел Лускаев и Александр Демьяненко в киноповести Игоря Масленникова "Завтра, третьего апреля...". 1969 г.

18.15 Лекарство против стресса. Игорь Ясулович и Нина Русланова в комедии Бориса Бушмелева "Зудов, Вы уполнены!". 1984 г.

19.30 КиНовости.

19.40 Звездный билет. Владислав Дворжецкий в кинодраме Александра Алова и Владимира Наумова "Бег". 2 серии. 1970 г.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 1-я серия. Д-13.

10.25 Джадд Нелсон и Мег Фостер в триллере "Безжалостный". Часть 1-я (США). Д-17.

11.55 Календарь "Мира кино". Элиа Казан.

12.15 КиНовости.

12.25 Стивен Бауэр и Синтия Гибб в остроумном фильме Бредфорда Мэя "Быстрее молнии" (США). Д-17.

13.55 Каролин Фарина и Эдвард Клементс в комедии Виты Штильмана "Золотая молодежь" (США). Д-13.

15.35 Лео Росси и Тед Прайор в фантастическом боевике "Бионозавр" (США). Д-17.

17.10 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 2-я серия. Д-13.

18.00 КиНовости.

18.10 Фрэнк Загарини и Сандра Бернгард в фантастическом боевике "Апокалипсис" (США). Д-17.

19.45 Календарь "Мира кино". Элиа Казан.

20.05 Мишель Серро, Эдди Митчел, Сабина Азема и Кармен Маура в комедии "Счастие в лугах" (Франция). Д-13.

21.50 Рой Шайдер и Юрген Прохнов в военно-приключенческом фильме Джона Франкенхаймера "Четвертая война" (США). Д-17.

22.20 - 0.50 Рэй Шарки и Лео Росси в триллере "Безжалостный". Часть 2-я (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр" 9.15 Аэробика

9.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная России - сборная Германии. Передача из Италии

10.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр"

15.00 "Пресс-центр" 15.10 "Шахматное обозрение"

15.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сборная России - сборная Германии. Передача из Италии

16.35 "Звездный вторник" 17.35 Программа передач на завтра

17.45 "Пресс-центр" 17.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор

18.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция.

21.00 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "ISTAF 99". Прямая трансляция из Германии

23.15 Новости 23.30 Теннис. Открытый чемпионат США.

Серада, 8

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Игорь Ясулович и Нина Русланова в комедии Бориса Бушмелева "Зудов, Вы уполнены!". 1984 г.

10.20 КиНовости.

10.30 Звездный билет. Владислав Дворжецкий в кинодраме Александра Алова и Владимира Наумова "Бег". 2 серии. 1970 г.

13.35 Энекен Аксель, Людмила Волынская, Павел Лускаев и Александр Демьяненко в киноповести Игоря Масленникова "Завтра, третьего апреля...". 1969 г.

14.45 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". 2-я серия. 1986 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". 3-я серия. 1986 г.

17.05 Александр Михайлов, Павел Белозеров и Ирина Феофанова в кинодраме Валерия Лонского "Мужские портреты". 2 серии. 1987 г.

19.30 Киносреда "Из жизни отдающих..." Алексей Баталов и Ниеле Ожелите, Вера Глаголева и Никита Михайловский в мелодраме Родиона Нахапетова "Зонтик для новобрачных". 1986 г.

20.55 КиНовости.

21.50 Из коллекции канала "Наше кино". Николай Расстригов, Алексей Кортнев, Ольга Дроздова, Валдис Пельш, Сергей Безруков и Алексей Булдаков в музыкальной комедии Алексея Сахарова "На бойком месте". 1998 г.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 3-я серия. Д-13.

10.30 Лео Росси и Уильям Форсайт в триллере "Безжалостный". Часть 3-я (США). Д-17.

12.05 Рутгер Хауэр и Тим Томмерсон в боевике Альберта Пьюна "Взрыв" (США). Д-13.

13.40 Стивен Макинтош и Руперт Грейвс в мелодраме Ричарда Спенса "Девочки любят иначе" (Великобритания). Д-17.

15.15 Александра Пол и Уильям Кэт в фантастическом фильме Джона Франкенхаймера "Четвертая война" (США). Д-17.

16.45 КиНовости.

17.00 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 4-я серия. Д-13.

17.55 Ален Делон в криминальной драме Жан-Пьера Мельвиля "Самурай" (Франция - Италия). Д-13.

19.40 Кристофер Петтит в мелодраме Уильяма Кларка "Птица прощания" (США). Д-13.

21.10 Каспер Ван Дин, Брайан Браун и Дэниэл Болдуин в криминальном боевике Боба Мисоровски "На границе" (США). Д-13.

22.50 КиНовости.

23.00 - 0.35 Лео Росси и Фамке Янссен в триллере "Безжалостный". Часть 4-я (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр" 9.15 Аэробика

9.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Четвертьфинал

10.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр"

15.00 "Пресс-центр" 15.10 Урок кунг-фу

15.30 "Гольф". Тележурнал 16.00 "Мир скорости". Тележурнал

16.30 "Кто они, чемпионы?". Тележурнал 17.00 "Suverul". Международные соревнования лыжников. Передача из Эстонии

18.45 Программа передач на завтра 18.50 "Пресс-центр"

19.00 "По всем правилам". Спортивный тотализатор

19.10 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Прямая трансляция

20.25 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (23.00) - Новости

Чацвер, 9

НАШЕ КИНО

9.05 Из коллекции канала "Наше кино". Николай Расстригов, Алексей Кортнев, Ольга Дроздова, Валдис Пельш, Сергей Безруков и Алексей Булдаков в музыкальной комедии Алексея Сахарова "На бойком месте". 1998 г.

10.45 КиНовости.

10.55 Алексей Баталов и Ниеле Ожелите, Вера Глаголева и Никита Михайловский в мелодраме Родиона Нахапетова "Зонтик для новобрачных". 1986 г.

12.20 Александр Михайлов, Павел Белозеров и Ирина Феофанова в кинодраме Валерия Лонского "Мужские портреты". 2 серии. 1987 г.

14.40 Сериал "Джек Восьмеркин - "Американец". 3-я серия. 1986 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Юрий Визбор и Елена Наумкина в киноновелле Динары Асановой "Рудольфио". 1969 г.

16.25 Сергей Герасимов, Тарама Макарова и Алексей Петренко в биографическом фильме Сергея Герасимова "Лев Толстой". СССР - Чехословакия. 1984 г.

19.05 Лекарство против стресса. Вахтанг Кикабидзе и Фрунзе Мкртчян в комедии Георгия Данелия "Ми-мино". 1977 г.

20.40 КиНовости.

20.50 Из коллекции канала "Наше кино". Николай Караченцов, Зинаида Шарко, Нина Русланова и Мария Шукшина в мистической драме Владимира Бортко "Цирк сгорел, и клоуны разбежались".

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 3-я серия. Д-13.

10.30 Лео Росси и Уильям Форсайт в триллере "Безжалостный". Часть 3-я (США). Д-17.

11.55 КиНовости.

12.05 Рутгер Хауэр и Тим Томмерсон в боевике Альберта Пьюна "Взрыв" (США). Д-13.

13.40 Стивен Макинтош и Руперт Грейвс в мелодраме Ричарда Спенса "Девочки любят иначе" (Великобритания). Д-17.

15.15 Александра Пол и Уильям Кэт в фантастическом фильме Джона Франкенхаймера "Четвертая война" (США). Д-17.

16.45 КиНовости.

17.00 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 4-я серия. Д-13.

17.55 Ален Делон в криминальной драме Жан-Пьера Мельвиля "Самурай" (Франция - Италия). Д-13.

19.40 Кристофер Петтит в мелодраме Уильяма Кларка "Птица прощания" (США). Д-13.

21.10 Каспер Ван Дин, Брайан Браун и Дэниэл Болдуин в криминальном боевике Боба Мисоровски "На границе" (США). Д-13.

22.50 КиНовости.

23.00 - 0.35 Лео Росси и Фамке Янссен в триллере "Безжалостный". Часть 4-я (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр" 9.15 Аэробика

9.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Четвертьфинал

10.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр"

15.00 "Пресс-центр" 15.10 Урок кунг-фу

15.30 "Гольф". Тележурнал 16.00 "Мир скорости". Тележурнал

16.30 "Кто они, чемпионы?". Тележурнал 17.00 "Suverul". Международные соревнования лыжников. Передача из Эстонии

18.45 Программа передач на завтра 18.50 "Пресс-центр"

19.00 "По всем правилам". Спортивный тотализатор

19.10 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Прямая трансляция

20.25 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (23.00) - Новости

20.25 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция. В перерыве (23.00) - Новости

Пятница, 10

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Вахтанг Кикабидзе и Фрунзе Мкртчян в комедии Георгия Данелия "Ми-мино". 1977 г.

10.35 КиНовости.

10.45 Из коллекции канала "Наше кино". Николай Караченцов, Зинаида Шарко, Нина Русланова и Мария Шукшина в мистической драме Владимира Бортко "Цирк сгорел, и клоуны разбежались". 1998 г.

12.40 Юрий Визбор и Елена Наумкина в киноновелле Динары Асановой "Рудольфио". 1969 г.

13.10 Сергей Герасимов, Тарама Макарова и Алексей Петренко в биографическом фильме Сергея Герасимова "Лев Толстой". СССР - Чехословакия. 1984 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Василий Лановой в киноповести Татьяны Лукашевич "Аттестат зрелости". 1954 г.

17.30 Черно-белое золото. Александр Збруев, Игорь Горбачев и Армен Джигарханян в детективе Герберта Раппапорта "Круг". 1972 г.

19.00 "Киножурнал". "На улице Мещанской..."

19.15 Из коллекции канала "Наше кино". Евгений Миронов, Никита Михалков, Марина Неелова и Олег Янковский в комедии Сергея Газарова "Ревизор". 1996 г.

21.00 КиНовости.

21.10 Юрий Соломин и Комаки Курихара в мелодраме Сергея Соловьева "Мелодия белой ночи". СССР - Япония. 1976 г.

МИР КИНО

9.35 Мартин Шоу в остроумном сериале "Родс" (Великобритания - США - Канада - ЮАР). 5-я серия. Д-13.

10.30 Брайн Босуорт и Джо Торри в приключенческом фильме Филиппа Мора "Снова в деле" (США). Д-17.

12.05 Орнелла Мути и Алессандро Орнано в мелодраме Дамиано Дамиани "Самая красивая жена" (Италия). Д-13.

13.50 Рой Шайдер и Гэри Бьюзи в боевике Джеймса Бекета "Бегство Плато" (США). Д-17.

15.25 "Крупный план. Джон Траволта".

15.50 Джон Траволта, Эмма Томпсон, Билли Боб Торнтон и Кэти Бейтс в трагикомедии Майка Николса "Основные цвета" (США). Д-13.

18.15 КиНовости.

18.25 Орнелла Мути и Алессандро Орнано в мелодраме Дамиано Дамиани "Самая красивая жена" (Италия). Д-13.

20.10 Рой Шайдер и Гэри Бьюзи в боевике Джеймса Бекета "Бегство Плато" (США). Д-17.

21.45 Джон Траволта, Эмма Томпсон, Билли Боб Торнтон и Кэти Бейтс в трагикомедии Майка Николса "Основные цвета" (США). Д-13.

0.05 - 1.45 Анна Аммирати и Серена Гранди в эротической комедии Тинто Брасса "Шалунья" (Италия). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр" 9.15 Аэробика

9.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Полуфинал. Передача из Италии

10.40 Теннис. Открытый чемпионат США. Передача из США. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр"

15.00 "Пресс-центр" 15.10 Водное поло. Чемпионат Европы. Полуфиналы. Мужчины. Женщины. Передача из Италии

17.10 Шит и мяч". Передача о баскетболе

17.40 Программа передач на завтра

17.45 "Пресс-центр" 17.55 "По всем правилам". Спортивный тотализатор

18.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция

18.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Прямая трансляция

18.0

2 верасня 1999 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

- ✓ Аудзі-100 «бочка» 92 г. в., 2,4-дзель, 1 месяц з Германіі, электрапакет (акрамя кандыцыянера), сігналізацыя, 5,5 тыс. у. а. Тэл. 99-34-99, 2-92-08.
- ✓ Нісан-Санні 86-87 г. в., 3-дзверны, «хэтчбэк», 1,7-дзель, у добрым стане. Тэл. 31-45-45, 33-81-08.
- ✓ ВА3, тання. Тэл. 5-84-25 (пасля 16.00).
- ✓ М-412 на запчасткі. Гараж металічны 2х3 без месца ў р-не ДАСААФ. Тэл. 39-93-09.
- ✓ Мэрсэдэс-190 88 г.в., бензін, у добрым стане. Тэл. 44-76-71.
- ✓ БУС Фіат-Дуката грузавы, 90 г. в. Тэл. 918-410, 6-11-35.
- ✓ ВА3-01 77 г.в., колер «вішня», паліва А-76, у добрым стане, 650 у. а. Тэл. 6-34-83.
- ✓ Фіат-Уно 89 г. в., 5-дзверны, 5-КПП, люк, 1950 у. а. Тэл. у Ваўкавыску (8-212) 3-69-03.
- ✓ ЗА3-30 на запчасткі. Тэл. 33-62-62 (пасля 19.00, паклікаць Валерыя).
- ✓ Запчасткі да аўтамабіля Таўрыя. Тэл. 5-10-45.
- ✓ Брэзентавыя рукавіцы, шпакблокі. Пасведчанне ЧП № 014381 выдадзенае Гарадзенскім аблвыканкамам 31 снежня 1996 г. Тэл. 2-94-94.

Заўтра ў нумары газеты:

- Размова з амбасадарам АБСЕ Х.Г.Вікам
- Незаконная «законная» вайна (Дагестан)
- Інтэрв'ю з віцэ-мэрам Менска П.Семашка
- З новым годам - навукальным
- 1939 год - астатні тыдзень перад агрэсіяй
- Легкаатлетычны чэмпіянат свету

- ✓ Паліўную помпу да КАМАЗа. Тэл. 33-93-37 (пасля 17.00).
- ✓ Танна: матацыкл ІЖ, запчасткі да Масквіча-2140, новую паршнёвую (на бензін А-76). Тэл. 31-98-61.
- ✓ Гараж і маразільнік (танна). Тэл. у Ваўкавыску 2-29-08.
- ✓ Гараж па вул. Папавіча ці мяняю на Аудзі-80 не старэй 87 г.в. Тэл. 2-85-23.
- ✓ 3-пакаёвую кватэру ў цэнтры Ваўкавыска, пакоі асобныя, дзве лоджы, карысная плошча 43,5 кв. м. Тэл. у Ваў-

МАСТАЦКАЕ
КАВАЛЬСТВА
У ВЫРАБАХ
МП „ЖРЫТА“

ДЛЯ ВАШЫХ
КАТЭДЖАЎ І ФІКСАЎ
У ІНТЭР'ЕРАХ І ЭКСТЭР'ЕРАХ

ТЭЛ. 44-63-64

кавыску 2-29-08.

✓ Вялікі дом (13 км ад горада, агульная плошчай 218 кв. м.), можна пад офіс. Тэл. 44-48-22, 6-12-71 (увечары).

✓ 3-пакаёвую кватэру з усімі выгодамі агульнай плошчай 62 кв. м, карысная плошча 39 кв. м (чацвёрты паверх у цагляным доме ў г. Драгічыне Брэскай вобл.). Тэл. у Драгічыне 2-15-05.

✓ 1-пакаёвую кватэру с/п у цэнтры Ваўкавыска (31/17,4). Кошт 5,2 тыс. у. а. Тэл. у Гродне 5-34-02 або 72-10-11 (для аб. N15525).

✓ Дом пад знос у Мастоўскім р-не, 2 тыс. у. а. Тэл. 5-96-20.

✓ Дом у в. Касцёвічы (2 км ад Ваўкавыска, 7 сотак агарода, гасп. пабудовы). Танна, можна пад знос. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.

✓ 2-пакаёвую кватэру з усімі выгодамі (агульнай плошчай 42 кв. м, карыснай - 28 кв.м, 4-ы паверх, балкон) у пас. Гезгалы Дзятлаўскага р-на. Вязальную машыну «Алесья». Тэл. у Гродне 2-92-08.

✓ Дом у Зарыцы, участак, пабудовы, 4 км ад Гродна (хутар). Звяртацца: в.Лапенкі, д. 71.

✓ Паўдома (гаспадарчыя пабудовы, сад). Тэл. 33-11-75.

✓ Кухонны вугалок, разны з натуральнага дрэва. Тэл. 99-76-50.

✓ М/м, крэсла-ложак, усё б/у і танна; масляны радыатар; эл. пралку. Тэл. 6-29-48.

✓ Крэсла-ложак і палутараспальны ложка. Тэл. 72-60-70.

✓ Б/с «Іпуць» (3-секц.) - 75 млн. руб., халадзільнік «Ладага» - 25 млн. руб. (усё ва ўпакаванні). Тэл. 33-74-81.

✓ Халадзільнік «Мінск-162-02» (Атлант). Тэл. 31-80-73.

✓ Халадзільнік «Ліга» - 60 у. а., пыласос «Уют» - 25 у. а., веласіпед «Турыст» - 50 у. а. Тэл. 5-66-58.

✓ Электракабель (трохфазны) - 100 метраў, гуму на аўтамабіль (УАЗ) 8,40х15. Тэл. 44-12-01.

✓ Швейную машыну з Германіі (новая) «Панарамік», выконвае 20 аперацыяў. Тэл. 39-91-98.

✓ Фільтр для ачысткі пітной вады «Раса» (сертыфікат). Тэл. 6-12-90.

✓ Мыйку з ракавінай, умывальнік для ванны. Тэл. 5-79-47.

✓ Скураную куртку, мяккае сядзенне пад піяніна (б/у). Тэл. 72-78-41.

✓ Карову і цяля. Звяртацца: Гарадзенскі р-н, в. Баля-Сольная, д. 1.

✓ Карову (3 гады), добры ўдой

- 15-18 літраў. Тэл. 31-90-70.

КУПЛЮ

✓ Мотаблок. Тэл. 79-93-39 (да 17.00) і 33-36-39 (пасля 19.00).

✓ Пыласосы б/у ўсіх тыпаў на зап. часткі. Тэл. 6-45-74.

✓ Засоўкі венцеля, краны, клапаны зваротныя, круг абразны, тэрмометры, ЭКМ, ТСМ, ТКП, адводны, пераходы, фланцы. Тэл. 2-48-43.

✓ Куплю альбо прыму ў падарунак газету ПАГОНЯ за 1998 г. - N81 (358), N96 (373), N97 (374). Пісаць: 211440, г.Наваполацк, вул. Юбілейная, 5-323.

✓ Халадзільнік б/у, танна. Тэл. 750-100 (працоўны), 44-87-69 (хатні).

МЯНЯЮ

✓ 2-пакаёвую кватэру с/п, 27 кв. м. + добрая цагляная дача ці аўтамабіль VW-Passat 87 г.в. н/р на кватэру большай плошчы. Тэл. 2-27-74.

✓ 3-пакаёвую кватэру с/п па вул. Курчатава на 2-пакаёвую кватэру (24 кв. м) с/п плюс дэплата. Тэл. 31-93-49 (пасля 18.00).

ПАСЛУГІ

✓ Здраоўе! Кантроль вагі ды аб'ёмаў. Ачыстка арганізма ад шлакаў. Заканчай з дыетамі! Ліц. N4522, выдадзеная 11.12.1996 да 11.12.2001 Гарадзенскім аблвыканкамам. Тэл. 39-99-28 (з 17.00 да 19.00, Віктар Іванавіч), 8-017-210-88-98 (з 8.00 да 10.00).

✓ Ангельская, нямецкая мовы: пераклады, рэпетытарства. Тэл. 6-12-71.

✓ Зборка, навеска мэблі. Пасведчанне ЧП № 014381 выдадзенае Гарадзенскім аблвыканкамам 31 снежня 1996 г. Тэл. 2-94-94.

✓ Ангельская мова: пераклады, кантрольныя (акрамя рэпетытарства). Тэл. 31-15-83.

✓ Кантрольныя работы, пераклады па ангельскай мове. Тэл. 47-89-56 (з 14.00 да 17.00).

✓ УЗІ ўнутраных органаў, вызначэнне цяжарнасці. Ліц. N393, выдадзеная МЗ РБ да 2002 г. Тэл. 47-34-08, 72-18-00.

РОЗНАЕ

✓ Запрашаем на сталую працу па сумяшчальнасці дзяўчыну студэнтку, можна з інваліднасцю ці не жыхарку горада пры мінімальнай занятасці і максімальным заробку. Тэл. 2-04-87 (з 10.00 да 21.00).

✓ У Гародні штопанядзелак і сераду працуе выстава беларускай аўдыё-відэа-кінапрадукцыі па адрасе: вул. К.Маркса, 11 (з 17.00 да 20.00). Тэл. 72-11-83.

Гарадзенская рэгіянальная Рада моладзевых арганізацый «РАДА-23», Гарадзенскае абласное грамадскае аб'яднанне маладых навукоўцаў «ВІТ», Цэнтр інфармацыйнай падтрымкі грамадзянскіх ініцыятыў «Трэці сектар»

абвешчаюць набор у

ЦЭНТР МОЛАДЗЕВАЙ АДУКАЦЫІ

для асобаў 15-21 гадоў на 1999/2000 навучальны год
Мы прапануем атрыманне дадатковай адукацыі па наступных накірунках:

- ◆ Асновы журналістыкі
- ◆ Асновы права
- ◆ Дэмакратычнае лідарства (навучанне бясплатнае)

Асобы, якія паспяхова скончаць курс навучання, атрымаюць сертыфікаты

Заняткі будуць адбывацца ў вячэрні час 1-2 разы на тыдзень
Заявы-актеты можна запоўніць з 1 па 25 верасня 1999 г. па адрасу: г.Гродна, вул. Будзёнага, 48а-12. Кантактны тэлефон 96-74-73 (з 15 да 18 гадзінаў)

✓ Дыспетчар на хатнім тэлефоне. Тэл. 8-017-210-88-98.

✓ Здаецца пакой з асобным уваходам без мэблі. Аплат 25 у. а. Тэл. 5-79-87.

✓ Патрабуетца столляр-дрэварэацыйшчык, кровельшчык. Тэл. 2-94-94.

✓ Здаю аднапакаёвую кватэру для 1-2 студэнтак. Тэл. 47-18-21.

✓ «Беларуская дошка абвестак» - <http://www.geocities.com/CapitolHill/Congress/3310>.

✓ Боль афганскай трагедыі - гэта вынік нашага жыцця ў хлусні. Боль застаецца і надалей, калі не будзе пакаяння за былое. Ангеліна Масюта, г.Менск.

✓ Слесар КІПІА 8-га разраду (40 гадоў) шукае працу. Тэл. 31-90-70.

✓ Маладая жанчына шукае працу на даму. Тэл. 6-69-63 (Вераніка).

✓ Вопытны цвярозны столляр-цяслар шукае працу ў пазаўрочны час (пасля 17.00). Тэл. 6-69-63 (Яўген).

Слухайце кожны дзень хрысціянскія радыёперадачы:
6.00-8.00 - 31 м;
6.30-7.30 - 25 м;
16.40 - 25, 31 м;
21.00 - 25, 31 м;
Р-1 - 16.45, 18.30.

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Пазнаёмлюся з жанчынай - добрай гаспадыняй. Пра сябе: 41/174/80, жыллём і матэрыяльна забяспечаны. Пісаць: 230029, г.Гродна, п/п КНО276380.

✓ Жанчына, 49/170, па знаку

3 верасня

105 гадоў таму (1894 г.) нарадзіўся **Уладзімір Хлябцэвіч**, беларускі грамадска-літаратурны дзеяч. Паходзіў з мястэчка Жыровічы (Слонімскага р-н). Загінуў у 1917 годзе.

90 гадоў таму (1909 г.) быў створаны Гарадзенскі гурток беларускай моладзі. Сярод яго арганізатараў былі Зоська Верас (Людвіка Сівіцкая) і Францішак Грынкевіч.

7 верасня

Дзень беларускага пісьменства і друку.

235 гадоў таму (1764 г.) каралём Рэчы Паспалітай быў абраны **Станіслаў Аўгуст Панятоўскі** - апошні кароль аб'яднанай дзяржавы.

285 гадоў таму (1714 г.) у вёсцы Дзітрыкі (Лідскі р-н) нарадзіўся **Міхал Карыцкі**, асветнік, паэт, педагог, доктар філасофіі. Пісаў на лацінскай мове. Сярэдняю адукацыю атрымаў у Бабруйскай

Задзяка Леў пазнаёміцца з надзейным прыстойным мужчынам адпаведнага ўзросту. Пісаць: Гродна-27, п/п III-ДР N529200.

✓ Пазнаёмлюся з удаўцом ці адзіночым мужчынам для стварэння сям'і, забяспечаным жыллем, які не быў асуджаны. Пра сябе: удава, 47/173, поўная, згодная на пераезд. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.

✓ Малады чалавек, 26 гадоў, пазнаёміцца для сустрэч з маладой дзяўчынай (жанчынай). Узаемная выгада выключаецца. Пісаць: 230026, да запатрабавання п/д АД N332339.

✓ Мужчына, 32/170, пазнаёміцца з жанчынай для сур'ёзных адносін. Пісаць: 230029, Гродна-29, п/п IV-ДР N749429.

✓ Жанчына, 52/168, па знаку задзяка Рак пазнаёміцца з надзейным прыстойным мужчынам. Пісаць: 230025, Гродна, п/п КН 0078113.

✓ Пазнаёмлюся з жанчынай для сур'ёзных адносін (магчымы шлюб). Пра сябе: 22/178, без шкодных звычак. Пісаць: 230012, г.Гродна, п/п КН 0001576.

✓ Хлопец, 20 гадоў, пазнаёміцца з дзяўчынай. Яна - вельмі добрая. Пісаць: 220026, г.Менск, а/с 49.

✓ Малады хлопец, 25 гадоў, без шкодных звычак, жадае пазнаёміцца з сімпатычнай дзяўчынай 20-ці гадоў без шкодных звычак для стварэння сям'і (фота абавязкова). Пісаць: 231912, Гарадзенская вобл., Ваўкавыскі р-н, г.п. Рось, Сяргею Сафронаву.

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка - археалагічны музей. Стары замак. Выстава мастацкай фатаграфіі мастака са Швейцарыі Дэрэка Слэтэра. **Новы замак. Сенатарская зала.** Працяг выставы, прысвечанай Вялікай Айчыннай вайне: жывапіс, інсталцыя, дакументы. Авальная зала. Выстава са шклозавода «Нёман» Людмілы Мягковай пад назвай «Шкло і вобраз».

Галерэя «Тызенгаўз» (пл. Тызенгаўза, 4). Выстава Вікенцыі Таркоўскага; жывапісны пейзаж. Працяг зборнай выставы гарадзенскіх мастакоў і скульптараў: Панцялееў, Якавенка, Стратовіч, Таркоўскі ды іншыя.

Галерэя «У майстра» (вул. Кірава, 14). 27 жніўня - адкрыццё выставы жывапісу Сяргея Стомы пад назвай «Набліжэнне».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Працяг выставы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў Палаца дзіцяча-юнацкай творчасці пад назвай «Маладыя парасткі. Дрэва рамёстваў».

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выстава графічных работ Уладзіміра Нікольскага пад назвай «Арм-Арт».

Галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Перапынак у працы да верасня.

Цэнтр народнай творчасці (вул. Савецкая, 8). Выстава традыцыйнага рамяства гарадзеншчыны. Выстава вырабаў народнага майстра Яўгена Шведава «Тры жыцці дрэва». Вырабы з дрэва: хатняе начынне, сувеніры, дробязі.

Дом мастацкай і тэхнічнай творчасці моладзі (вул. Замкавая, 13). Выстава вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў спецыяльных прафесійных устаноў Гарадзеншчыны.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Дом афіцэраў. 9 верасня ў 19.00 - канцэрт зборнай каманды КВЗ г.Баранавічы «Клуб аматараў жыцця».

Газета ПАГОНЯ
Запрашае на працу
пенсіянераў, студэнтаў, школьнікаў і
часова непрацуючых -
для распаўсюджвання
нашай газеты!
Тэл. 72-37-14, 72-29-96

ПАГОНЯ купон прыватнай аб'явы

53	Імя і прозвішча _____
Адрас (тэлефон) _____	
Рубрыка _____	
Тэкст _____	

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

2 верасня 1999 г.

8

ПЯРЭСТЫ КУТ

Прычоска ад Ірэны Браніславаўны - гэта тое, што Вам патрэбна!!!

Мабыць, мала хто з нашых чытачоў ведае пра цырульню пры лазні N3 па вуліцы Цітова ў Гродне. І гэта справядліва, бо з вуліцы не адразу заўважыш сціплы надпіс на адным з вокнаў. Але ж, напэўна, гэтага і не патрэбна, таму што тры жанчыны, якія тут працуюць, самі зрабілі сабе рэкламу, і чарга ў іх цырульню заўжды ёсць.

Першае ўражанне ад памяшкання, дзе яны працуюць, - хатняя цеплыня і ўтульнасць. Вольга, Лінда і Ірэна Браніславаўна Машыўская, якая, дарэчы, з'яўляецца гаспадыняй гэтай прыватнай цырульні, рабілі ўвесь рамонт у памяшканні самі. Таму працуюць дзяўчаты тут з вялікай ахвотай. І кліентам, як яны заўважылі, вельмі падабаецца тут.

- Няма ніякага сакрэту. Мы проста ставімся да сваіх наведвальнікаў на праўду з павагай, - распавядае Ірэна Браніславаўна. - Людзі бываюць розныя, і да кожнага патрэбны асабісты, індывідуальны падыход. Любому чалавеку хочацца цёплага слова, ласкавага позірку. Уся ўвага толькі кліенту. Вось чаму ў нас не бывае такога, што дзяўчаты падчас працы абмяркоўваюць асабістыя праблемы.

- А як наконт кошту?
- Кошт у нас такі ж, як і ва ўсіх цырульнях горада. Але

ёсць выключэнні для інвалідаў, пенсіянераў, малазаспечаных людзей. Для іх цэны ніжэйшыя.

Ірэна Браніславаўна і яе калегам не даводзіцца працаваць у цяжкіх умовах. Цырульнікі могуць быць аштрафаваныя. Напрыклад, за тое, што карыстаюцца абсталяваннем і касметыкай за межнай вытворчасці. Дзякуй Богу, што наша, беларускае, мала чым адрозніваецца па якасці ад імпортнага. Але ж у кліента павінна быць права выбару, а яго якраз з такімі законамі няма...

А нядаўна цырульню абрабавалі: на месцах засталіся толькі шафы і крэслы. Давялося ставіць рашоткі на вокны, купляць за свае, мякка скажам, невялікія грошы новае абсталяванне... Аднак, нягледзячы на ўсе гэтыя праблемы, кідаль сваю працу дзяўчаты не збіраюцца.

- Ірэна Браніславаўна, Вы неаднаразова ўдзельнічалі ў

шматлікіх конкурсах і станавіліся пераможцамі. 3 Вашымі тытуламі і дыпламамі ў Вас, мабыць, было шмат прапановаў працаваць у элітных салонах?

- Так. Доўгі час я працавала разам з Уладзімірам Няфёдавым - вядомым у Гродне цырульнікам. І мы нават марылі пра стварэнне ўласнага салону. Але... Ужо пасля таго, як я пачала працаваць тут, на Цітова, таксама атрымлівала запрашэнні і прапановы з магчымасцю зарабіць болей. Але ў мяне ўзнікла адно пытанне - навошта? Я і тут займаюся любімай справай.

- Што Вы параіце нашым чытачам наконт сённяшняй моды? Якія фрызурныя цяпер найбольш папулярныя?

- Самае галоўнае тое, каб фрызура пасавала чалавеку і ўпрыгожвала яго. А якая зараз мода - гэта не самае галоўнае. У нашым салоне заўжды можна параіцца, як зрабіць лепей.

- Што б Вы хацелі сказаць напрыканцы нашым чытачам?

- Прыходзьце да нас! Мы зробім усё, каб вы засталіся задаволенымі.

Таццяна Русоўская,
Лілія Асаковіч

Дзённік - твар мастака

У мінулыя пятніцу галерэя «У Майстра» распачала свой новы мастацкі сезон. Тут адкрыў сваю першую персанальную выставу мастакаў, але ўжо вядомы ў Гродне мастак Сяргей Стома.

Вернісаж прэзентаваў аматарам мастацтва шмат прыемных сюрпрызаў. Пачаць з таго, што Сяргей, вядомы да гэтага дня найперш як выдатны графік, паказаў свае жывапісныя творы. Выстава, якая мае назву «Набліжэнне», складзена з цэлай калекцыі выяўленых жаночых вобразаў. Сам аўтар патлумачыў ідэю, ці, як любяць вызначаць мастацтвазнаўцы, канцэпцыю выставы так «Набліжэнне - гэта той момант, калі мы ўспрымаем знешняе наваколле, увесь свет нерэальна. Гэта момант прахода з аднаго стану свядомасці ў другі. У жанчын гэта адбываецца часцей і прыгажэй».

На вернісажы былі створаны ўсе ўмовы для таго, каб госці галерэі насамрэч адчулі ўсю прывабнасць «набліжэння». Атмасферу багемнай вечарыны накалялі перш за ўсё каларытныя паненкі, што частавалі прысутных экзатычнымі крушонамі. Іх строі дапаўнялі і працягвалі карціны на сцене. Гэткі бодзі-арт ствараў жывыя вобразы, што нібыта на нейкі час сышлі з карцінаў.

Аднак нават экзатычны антураж не адцягваў увагі ад галоўнага - ад чужоўных работ Сяргея. Элегантная стрыманасць амаль манахромнага

Прыгажуні, якіх Вы бачыце на здымку, гэта не наведвальніцы, гэта - жывыя вобразы карцін мастака Сяргея Стомы
Фота: А. Чаркасава

масла Стомы тут спраборнічае з унутранай напружанасцю формаў. Статычныя фігуры ўтрымліваюць вялікі набор метафараў, падводных плыняў ды іншых маленькіх сакрэтаў майстра. Многія з іх раскрываюцца, калі спрабаваць разгледзець карціну зблізка, амаль упрытык падносячы агонь свечкі. Што і рабілі аматары творчасці Сяргея Стомы. Многія потым сцвярджалі, што пры гэтым самым набліжэнні можна ўбачыць новыя пласты зместу карціны.

Каб не абмяжоўваць палёт уяўлення глядачоў, аўтар не зрабіў зыходаў з назвамі карцінаў. Такім чынам, па яго словах, «мост паміж мозгам і візуальным аб'ектам застаўся шырокім. Што дазваляе кожнаму разумець карціны па сваёму». Усё ж такі змест адной жывапіснай метафары Сяргея патлумачыў. «Antiocharis sara»

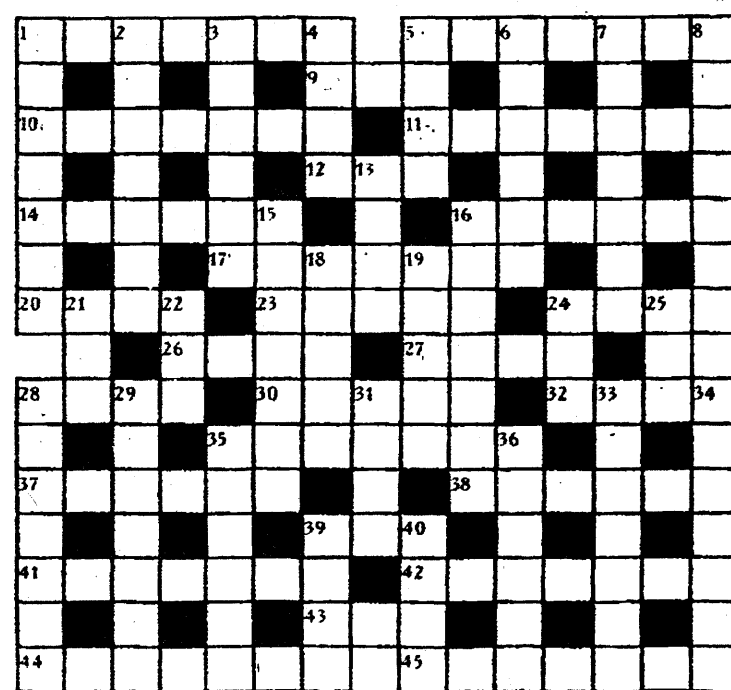
- так называецца палатно, галоўнымі героямі якога з'яўляюцца дзве дзяўчынкі-сяброўкі. Як аказалася, antiocharis sara - назва матылёў, якія падчас гульні становяцца абсалютна безабароннымі ад драпежнікаў. Прыблізна такі ж стан у людзей зашыфраваў аўтар у мастацкай форме.

Нетрадыцыйны дэбют Сяргея Стомы меў поспех з першых хвілінаў. Да гэтага часу творы Стомы-графіка дэманстраваліся ў зборных выставах. У мінулым годзе ён скончыў Беларускаю акадэмію мастацтваў. Аднак ужо сёння знаўцы называюць Сяргея знаходкай для горада. Сам жа мастак называе сваю выставу дзённікам, які задумваўся і пісаўся паволі. А ў дзённіку заўсёды поўна таямніц і сюрпрызаў.

Алена Сіневіч

Па гарызанталі: 1. Іначай - груган. 5. «Пан сахі і касы». 9. Балотная расліна. 10. Раённы цэнтр у Менскай вобласці. 11. Ідзе на кажухі. 12. Афіцыйны дакумент. 14. У якім горадзе праводзіліся 20-ыя Алімпійскія гульні? 16. Паўднёвая акацыя з жоўтымі кветкамі. 17. Рэстаранны «прыгавор». 20. Тэкстыльшчык. 23. Пробны экзэмпляр кнігі. 24. Самы высокі дзеючы вулкан Еўропы. 26. Пакатая паверхня. 27. Выхадка каскадэра. 28. Кіруючы орган, папулярны ў Беларусі. 30. Чэшскі аўтамабіль. 32. Што пераносіць мангол? 35. Прызнанне Стэфані Станюты. 37. Пустазелле сямейства крыжакветных. 38. Нарыў «па навуцы». 39. Хто пакрыўдзіў Лісу, калі яна прыйшла на прыём да Айбаліта? 41. 100 кг. 42. Той, каму ўсе падначальваюцца. 43. Памяшканне ў тэатры. 44. Паўвыспа на паўночным усходзе Расіі. 45. Раённы цэнтр у Гомельскай вобласці.

Па вертыкалі: 1. Скасэтрэльная аўтаматычная зброя. 2. Іначай - сублімацыя. 3. Назва імператара Свяшчэннай Рымскай імперыі. 4. Дэталі гранаты. 5. Зварот да манаха. 6. Што зверху ў простым дробу? 7. Надпалубная частка судавага абсталявання. 8. Літасць. 13. Чым «чапляецца» кран на будоўлі? 15. Доўгі вузкі кусок кужэльнага палатна. 16. Азербайджанскі гатунак вінаграду. 18. Хатняя

вопратка. 19. Дзе залягае нафта? 21. «Мой родны...» як ты мне мілы (Якуб Колас). 22. Прычоска запарожскага казака. 24. Французская манета. 25. Тое ж, што болт. 28. Польскі дробнапамесны дваранін. 29. Сельскагаспадарчая прылада.

31. Беларускі паэт. 33. Паўторнае злучэнства. 34. Самая музычная еўрапейская краіна. 35. «Трава Медэі». 36. Французскі паэт і філосаф XII стагоддзя. 39. Машына для ачысткі насення. 40. Знак Задзяка.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў нумары 52 (429).

Па гарызанталі: 1. Антракт. 4. Смятана. 10. Краснапёрка. 11. Гняды. 12. «Шкода». 16. Адчуванне. 18. Катэт. 19. Банах. 20. Селька. 21. Костка. 23. Аналы. 24. Шчаўе. 25. Біжурьеры. 28. «Насцеж». 31. «Абрысы». 32. Парабак. 33. Гандаль. 34. Дворжак.

Па вертыкалі: 2. Такыр. 3. Куст. 5. Маёр. 6. Атака. 7. Канстанцінопаль. 8. Паравоз. 9. Радыйактыўнасць. 13. Ідэалогія. 14. Індустрыя. 15. Вэксаль. 17. Каманчы. 22. Аўторак. 26. Певень. 27. Збожжа. 29. Чапля. 30. Барва.

Ці гатовае ваша дзіця да школы?

(Тэст для бацькоў)

1. Ці хоча ваша дзіця ісці ў школу?
2. Ці прываблівае ваша дзіця ў школе тое, што там будзе цікава вучыцца, і ён пра многае даведаецца?
3. Ці здольнае ваша дзіця самастойна займацца нейкай справай, якая патрабуе засяроджанасці на працягу 30 хвілінаў (напрыклад, збіраць канструктар)?
4. Ці саромеецца ваша дзіця ў прысутнасці незнаёмых?
5. Ці ўмее ваша дзіця складаць апавяданні па малюнку не карацей, чым з пяці сказаў?
6. Ці можа ваша дзіця расказаць на памяць некалькі вершаў?
7. Ці ўмее ваша дзіця змяняць назоўнікі па ліках?
8. Ці ўмее ваша дзіця чытаць па складах ці цэлымі

словамі?

9. Ці ўмее ваша дзіця лічыць да 10 і назад?
10. Ці можа яно рашаць простыя задачы на адніманне і дадаванне адзінак?
11. Ці мае ваша дзіця цвёрдую руку?
12. Ці любіць яно маляваць і размалёўваць карцінкі?
13. Ці здольна ваша дзіця карыстацца нажніцамі і клеём (рабіць аплікацыі)?
14. Ці можа ваша дзіця сабраць разрэзаную карцінку з пяці частак за адну хвіліну?
15. Ці ведае ваша дзіця назвы дзікіх і хатніх жывёлаў?
16. Ці можа яно абагульняць паняцці (напрыклад, назваць адным словам «гародніна» памідоры, моркву, цыбулю)?
17. Ці любіць ваша дзіця займацца самастойна - маля-

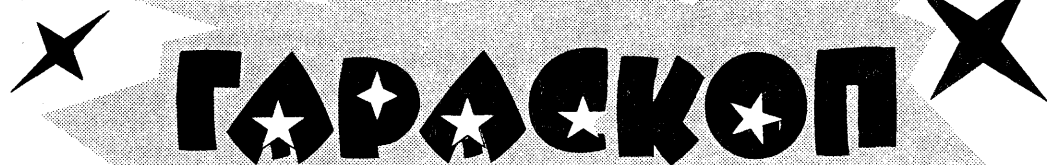
ваць, збіраць мазаіку і г. д.?

18. Ці можа ваша дзіця разумець і дакладна выконваць вусную інструкцыю?

Падлічыце колькасць станоўчых адказаў на пытанні тэста. Калі яна складае 15-18 балаў - можна лічыць, што ваша дзіця цалкам гатова ісці ў школу. Вы не дарма з ім займаліся, а школьныя цяжкасці, калі і ўзнікнуць, то будуць лёгка пераадолены.

10-14 балаў - вы на правільным шляху, дзіця многаму навучылася, а змест пытанняў, на якія вы адказалі адмоўна, падкажа кропкі для прыкладвання далейшых намаганняў.

Менш за 9 балаў - паспэрайдзеце больш займацца з вашым дзіцём і звярніце асаблівую ўвагу на тое, чаго яно не ўмее!

Баран (21.03-20.04). Вас перапаўняе энергіяй, таму вы берэцеся ў падарожжа. На Вашы інтарэсы ўплывае Меркуры. Будзе таксама аказія да кароткачасовага флірта са Стральцом.

Бык (21.04-20.05). Сонца спрыяе ўсім справам, звязаным з домам і агародам. Суровы - гэта дзень на запасы кампотаў і салатаў на зіму. Вітаміны ўзімку як знайсці.

Блізняты (21.05-21.06). Надыходзіць рамантычны тыдзень для Вашага знаку. Найлепшы час знайсці сабе стала партнёра на доўгія восеньскія вечары.

Рак (22.06-22.07). У чаканні добрых дзён займіцеся хатнімі справамі і сваім здароўем. Добрым намерам будзе доўгая прагулка ў тавары-

стве Рыбы.

Леў (23.07-23.08). Пасля добрага ўікенду і ад'езду гасцей будзе шмат падзеяў на працы. Ліст здалёк у дарозе.

Панна (24.08-23.09). Маючы Сонца ў сваім знаку, можаце спаць спакойна. Паспее будучы самі да Вас прыходзіць. Паспрабуйце свой шанец у латарэі. Выйгрыш прыйдзе Вам на дзень нараджэння.

Шалі (24.09-23.10). Набліжаюцца рамантычныя дні для закаханых Шалей. Вельмі прыемным будзе суботні вечар. Але не злужывайце алкаголем.

Скарпіён (24.10-22.11). Марс аплікуецца табой і будзе прыдаваць табе ўпэўненасці. На працы з аўторка можаце спакойна стартаваць з новымі задумамі. Ініцыятыву

ацэняць калегі.

Стралец (23.11-21.12). Каму не шанец у азартных гульнях, у таго ўсё будзе ўдала ў каханні.

Казярог (22.12-20.01). Перад Вамі поспехі на працы, і гэта ацэняць начальства. Не выкарыстоўвайце, аднак, нечаканай прапановы збоку супрацоўнікаў. У доме - добрая вестка.

Вадалей (21.01-20.03). У сардэчных справах нарэшце праясненне. Стан закахання і ўпэўненасці ў пачуццях акрыліць Вас таксама і на працы. Шукайце крыніцы дадатковых заробкаў.

Рыбы (20.02-20.03). У мілым таварыстве Рака правядзеце цудоўныя дні. Найбольш удалымі будуць вечары. Калі плануеце прагулку, то апрайцеся цёпла.

ПАГОНЯ
Заснавальнік:
культурна-асветніцкі фонд
«Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной узбуйненай друкарні.
Адрас: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 3 582
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 01.09.1999 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае прадастаўленым рэдакцыяй дзяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Таццяна Лучыц
камп'ютарная вёрстка:
Аляксей Салей